

SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
"KATALIKAS"
Išleista kas ketvirtą, Chicago, Ill.
Kaina metams:
Amerikoje \$2.00
Prenumerata turi būti išskaitoma už mokėto.
"Katalikas" apšvietė spaudinasi visokios
knygos, konstitucijos ir t. t. Darbas atlieka-
mas labai puikiai, greitai ir pigiai. Užsira-
šdami "Kataliką" siųskite prenumeratą ar-
ba laiškus sekantiems adresu:
JOHN M. TANANEVICZ
8244 So. Morgan St., Chicago, Ill.

KATALIKAS

THE LITHUANIAN WEEKLY
"KATALIKAS"
Published every Thursday at Chicago, Ill.
Subscription \$2.00 per Year
To Europe \$3.00 per Year
Advertising Rates on Application
Book and Job Printing in Lithuanian,
Polish, English and all other modern
Languages.
All Communications must be addressed:
JOHN M. TANANEVICZ
8244 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Savaitinis Laikraštis Pašvestas Reikalams Lietuvių Katalikų Amerikoje.

No. 50

Chicago, Ill., 9 d. Gruodžio (December) 1909m.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JAN. 25, 1899 AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL. UNDER ACT OF MARCH 3, 1899

Dr. Alexander M. Roekus
ANTIQUARIAN & NUMISMATIST
CHICAGO

Metai XI

Politiškos Žinios.

Rusija.

Moteris-advokatas.

Lapkričio 6 d. Peterburgo apygardos teisme turėjo pirmą kartą Rusijoje ginti bylą moteris advokatas. Kaltinami buvo keli jauni vyruokai, bukę pasivogę iš vieno restorano biljardo kamuolius. Gynė keli advokatai. Vienas iš teisiamųjų tulas Pantafilovas, pranešė teismui, kad tarp kitų advokatų įsiai įgaliojimą ginti savo bylą prisiėk. Advokato padėjėjų ponia Fleišc, neseniai išlaikiusią valdiškus kvotimus delei advokataimo ir Peterburgo advokatų priimtą jau jųjų tarpan. Teismo rumuos-na susirinko daugelis Peterburgo advokatų ir visi Peterburgo prokuratūros nariai. Pastarieji nutarė nesutikti, kad Fleišc gintų bylą, nes jų nuomone — Rusijos įstatai — moteris negalinti ginti teisme kito teisui. Tą nuomonę gynė paskirtas tai bylai prokuroro padėjėjas Nenarokomovas. Pati Fleišc ir kiti advokatai išrodinėjo priešingai, kad Rusijos įstatai niekur aiškiai nedraudžia moteriškai būti advokatu. Teismas sutiko su advokatų išrodymais ir nutarė leisti p. Fleišc ginti bylą. Tuomet Nenarokomovas ap-leido teismo salę, nes, jo nuomone, teismas pasielgęs betei-siškai. Teismo pirmininkas turėjęs iš tos priežasties uždar-yti posėdį; byla perkelta to-lesniam laikui. Advokatai iš-rodinėja, kad Nenarokomovas, kaip prokuroro padėjėjas, neturėjęs teisės išeiti iš teismo. Apie visą tą atsitikimą sus-tatyta protokolas.

Nicaragua.

Nesutikimai tarp Jungtinių Amerikos Valstybių ir respublikos Nicaragua, o geriau pasakius tos respublikos pre-zidento Zelaya, priėjo prie pa-skutinio savo galo, kadangi toms dienomis pertraukta vi-soks ryšis ir dabar su ana ne-turima nieko bendro.

Gruodžio 1-mą dieną Valstybių sekretarijus (ministeris) Knox sugrąžino pasportą Ni-caragua'os atstovui, pasiunti-nystės sekretoriui, kuris pildė pasiuntinio, p. Rodriguez, priderystes. Be to podraug jam perduota pranešimas, ku-riametiesiok už visokius Ni-caragua atsitikimus kaltina-mas prezidentas Zelaya. Tasai dokumentas visu savo turiniu nei kiek neužneša ant diplomatiškojo rašto, bet yra tiesiok skundu ir pažeminimu Zelaya, kuris labai daug prieš Jungtines Valstybes pasiren-gė. Pasakyta, kad Jungtinės Am. Valstybės apkaltina as-meniškai patį Zelaya, kuris privalas pats vienas atsakyti už amerikonių Cannon ir Groce nužudymą, vadina Zelaya vi-durinėje Amerikoje sandaros griovėju per ilgus metus, o antgalo revoliucionierius pri-pažįsta kariaujančia puse, ka-dangi Vašingtono valdžia per-sitikirinus, jog revoliucionie-rių pusei priklausio didėnė dalis Nicaragua gyventojų, taigi šiuo laiku tenai ir jokia valdžia negyvuojanti.

Tasai dokumentas Zelaya perstato aršiausioj šviesoj, ka-dangi jį užvardina netik grie-vojėju, bet ir aršiausioju terio-niu.

Toksai Vašingtono diplo-matijos žingsnis yra visai arti-mas karui, vienok karas ap-šaukti negalima be kongreso, kuris panedėlyj pradėjo savo posėdžius.

Valstybės sekretorius Knox iš savo pusės dar reikalauja Zelayą netik prašalinti nuo prezidentystės, bet jį sumiti ir nubausti, kaip paprastą pik-tadarį.

Tatai tame dalyke visiems tenai esantiems kariš-kiems laivams suteikta tam tikros konstrukcijos, idant Ze-laya kokių svetimu garlaiviu nepasprustų kur į Europą, ar kitur. Zelaya turi but sumtas ir, sutaisius tenai naują val-džią, teisiamas kaipo žmogžū-dis. Knox dar sako, kad jei bent viena viešpatystė už Ze-layą užsistotų arba, jei jam pasprudus, nenorėtų išduoti, tada Jungtinės Am. Valstybės

apsiima apšaukti karą ir vis-gi savo atsiekti.

Zelaya tuo tarpu iš to visko nieko nedaro ir dar toms die-nomis atsiuntė į Jungtines Valstybes du savo bičioliui, kad jie kongreso atstovus pa-trauktų jo pusėn ir tuo būdu prezidento Tafto ir sekreto-rius Knox'o užmanymus suar-dytų.

Manoma, kad kongresas bus palankus karui ir lieps tą re-spubliką sutvarkyti. Apie vis-ką patirsime šiomis dienomis.

Anglija.

Kaip jau seniau buvo tikė-tasi, Anglijos lordų butas at-metė budžetą, priimtą žeme-sniuoju butu. Ir atmetė didu-ma balsų, nes 350 prieš 75. Yra tai drąsus žingsnis, kokio lordų butas per 300 metų ne-drįso nužengti. To viso pasek-me — paleista parlamentas ir paskirta pradžioje ateinančio Sausio nauji parlamentan rin-kimai.

Lordų butas po šešių dienų svarstymui, pagaliau nutarė budžetą reikale balsuoti. Tai buvo kritiškas konstitucijinei Anglijai momentas, vienok lordai viską dirbo šaltai, nesim-tė jokio susijudinimo. Tik-tai visuomenė, susirinkus ant galerijų ir prieš parlamentą, nerimojo, laukdama balsavimo pasekmių. Bet pasibaigus vė-tinimui ir prieš parlamentą, lai nakčia balsavimams taip-pat visur buvo ramu, nes po-liticia tvirtai buvo suorganizuota.

Budžeto atmetimas labiau-sia buvo atkreiptas į du dau-ku ir tai lordams svarbiausiu, butent: valdžia projektavo padidinti mokesčių už val-domą žemę, o taip pat už bra-vorus, ir tas visas buvo labiausia atkreipta į lordus, ka-dangi tenai lordai yra dideli žemvaldžiai ir bravorų savi-ninkai.

Jau tik tuodu dalyku lordams nepatiko, nežiurint ma-žesnių kitų, kas turėjo paleng-vinti skurdžių luomui.

Taip dalykams virtus, ant-rytojaus ministerių kabinetas atliko savo specialią posėdį ir nutarta, kad premieras As-quith tuojau keliautų pas ka-ralių Edvardą ir perstautų jam visą dalykų stovį, pasi-tartų apie parlamento paleidi-mą.

Sekandį dieną taigi sušauk-ta žemesniojo buto posėdis ir premieras Asquith pranešė, kad karalius Edvardas palei-džias parlamentą. Be to As-quith apreiškė, jog tasai pat budžetas, kokį lordų butas at-metė, busias vėl parlamentan svarstymui paduotas ir tame dalyke valdžia nenusileisianti nei kiek.

Sandringhamo rumuose ka-ralius Edvardas pasirašė ant dekreto, kuriuom parlamentas paleidžiama ligi Sausio 17 dienai 1910 m. Vienok tas yra tik formaliskumas, kadangi dar prieš 17 dieną dabartinis parlamentas vistik turėjo but išrištas ir apskelbtas nauji rin-kimai.

Buto tan posėdin susirinko

visi ministeriai ir diplomatai. Premieras Asquith užėmė bal-są tais žodžiais: Susirinkome čionai iš aplinkybių, kokių nežino dar Anglijos parlamen-to istorija." Papasakojo jis savo audienciją pas karalių; paskui butui perstatė, kad lordų dalykas valdyti Anglija ir mindžioti tai, ką nutaria liaudies perstatytojai. Tą įe-simą butas didžiama balsų priėmė ir pažymėjo savo rezolucijoje, kad lordų butas, at-mesdamas budžetą, sulaužė konstituciją. Ir už įvairius da-bar nuostolius atsako lordai.

Regis lordams tenai pasi-baigrojaus dienos, nes val-džia su žemesniojo buto pa-galba stengsis lordų butą vi-sai panaikinti.

Ispanija.

Ministerių pirmininkas Mo-ret valdiškame dienraštyj ap-skelbė naujų įstatų turinį, ku-rių tikslu yra padaryti Ispani-jos miestų administracijos re-formas. Panaši įstatai orėta įvesti du metu atgal, kuomet pirmininkavo Maura, bet pa-starajam regis tautos gerovė tiek rupėjo, kiek cigonui ti-kyba.

Moreto įstatai, kaip ir jo pirmtakų turi už tikslą de-centralizuoti valdžią ligšiol palaikomą vientik Madride, bet daug demokratiškesni už Mauro įstatus ir, regimai, jie užganėdins miestų troškimus ir suteiks jiems tikrą savyval-dą. Moreto įstatai proponuoja taip:

Pirmiausia: Išnaudo įvesti miestuose autonomijos taisyk-les, pastaraisiais metais panai-kintas Madrido specialiais dekretais.

Paskui: Panaikinti admi-nistracinius arba centrališkus dekretus, išleistus po priedan-ga lokaliskų teisų, idant tuo būdu įvesti taisykles, kad centrališkoji valdžia negali atšaukti arba panaikinti teisų, užgirtų miestuose ant pagrindos, kad miestai peržengę sa-vo valdžią.

Tie įstatai tur sau už tikslą miestams leisti visišką valdžią taisyti savo teises ir reguliuoti viešuosius darbus, atidaryti naujas gatves ir jas gręsti, paskui apšviesti, pristatyti vandenį, kontroliuoti turgaviltes, ligonbučius, mokslo į-staigas ir tt. o visupirmu po-litiją, kas yra Ispanijoje svarbiausiu dalyku. Katalonijos gyventojai ypatingai kariavo su dabartiniu policijos siste-mu, kuris buvo kontroliuoja-mas centrališka Madrido val-džia visoje Ispanijoje. Valdžia pav. į Kataloniją siuntinėdavo policijantus, nežinančius visai tenatinių miestų padėjimo ir nesuprantančius gyventojų tarmės.

Austrija.

Austrijos policija vienok pažįsta gerai savo pašaukimą ir amata, kadangi generalis-štabo oficerų "nuodintoja" susekė ir tuojau suėmė. Regis jis dabar neišvengs sau mirties

už tokią piktadarybę. Išpra-džių buvo manyta, kad tai as-meniška pagieža ir išėjus ji iš kariško ratelio.

Tuo nuodintoju pasirodė po-ručninkas 2-rojo Vengrijos pestininkų pulko, stovinio m. Liuva, Adolfas Hofrichter. Jis taip pat buvo paskirtas są-nariu generališkan štaban, bet ant listo buvo paskutiniu, taip sakant mažiausia visko žinan-čiu. Regis tas dalykas jį labai įžeidė ir jis nusprendė visus savo generališko štabo drau-gus nusiųsti kitan svietan. Ta-tai išsiuntinėjo visiems pilulės "nuo nerviskumo", kuriose buta tvirčiausių nuodų. Nuo to jo "vaistų" pirmiausia kri-to vienas kapitanas.

Jo namuose padaryta krata ir tenai atrasta hektografas, kuriuom buvo spausdinami cirkulioriai, išsiuntinėti oficie-rams. Sakoma jam tame darbe gelbėjus jo žmona, kuri pastaraisiais laikais susirgus.

Vokietija.

Lapkričio 30 d. ryte kaize-ris Vilius asmeniškai atidarė Vokietijos parlamento posėdį. Dabartiniame Vokietijos

parlamente socialistai yra vienatinė partija, kuri paka-kinta pilnai viskuom nuo lai-ko priėmimo finansų įstatų. Pastarieji parlamentan rinki-mai parodė, kad Vokietijos socialdemokratija darosi po-puliariška ir nuolatos apturi vis daugiau mandatų. Kitos partijos neteko po kelius man-datus, o juos gavo socialistai. Žinovai pranašauja, kad po kokių 20 metų Vokietija rasis socialistų malonėje. Gal tuo-kart tenai ir pavergtoms tau-toms prašvistų laisvės dienos.

Pirmiausia parlamente bu-sią apkalbami Amerikos rei-kalai. Regis bus apkalbama maito tarifas, norints nebutų ir dirbamas tame dalyke trak-tatas, arba sutikmė prekybe-jė.

Regis vėl bus gerai iško-liotas vokiškas ambasadorius Vašingtone, grafas Bernstorff, už jo vieną kalbą, kuriaja vie-dšai išsitarė, kad Vokietija mananti mesti šalin kolonijų politiką.

Prancija.

Andai nedėdienio dieną generalas Verand sunkiai su-žėistas trimis revolverio kulip-komis. Nekoksai Algiero pi-lietis, kaip daleidžiama protu sergantis, šovė tris sykius į generalą Verand, pastarajam einant į "Continental" vieš-butį. Algerietis taikėsi nušau-si karo ministerį, tačiau apsi-riko, nes generalą Verand pa-laikydams už ministerį pašo-vė.

Tasai pasikesininas atsitiko tuo pačiu laiku, kada prezi-dentas Fallieres lankė Portu-galijos karalių artimamjame viešbuty, taigi tuojau visų manyta, kad tasai pasikesini-mas papildyta ar ant prezi-dento, ar ant karaliaus.

Piktadaris tuojau sumita. Pas jį rasta keli revolveriai ir durklai. Generalas Verand su-žėista į kaklą ir vėidą. Žaiz-dos sunkios.

Iš Viso Pasaulio.

Bielgrado "Večerni Novosti" praneša, kad Turkija už draudžius gabenimą iš Saloni-ki į Serbiją dinamito, paskir-to Serbijos arsenalams.

Egipte taip vadinamų tenai-tinių patrijotų unija slapta agi-tuojanti ir besistengianti tenai sugriauti Anglijos valdžią. Tankiai tie patrijotai laiką slaptینگus susirinkimus.

Po didelių sniego pusnių ir šalčių vidurinėj Vokietijojej staiga atšilo, kas žinoma pris-dės prie smarkaus sniego tir-pimo ir nuo to gali but daug nelaimių, Tatai visur gyven-tojų padėjimas pasibaistinas, o juo labiau kur prie upių.

Salos Haiti buvęs presiden-tas Sam, po 7 metų ištrėmimo sugrįžo į savo gimtinę kraštą. Jam suteikė tą susimylėjimą dabartinis prezidentas Simon. Jis gyvenęs ant salos Jamaica.

Ispanijos karas su maurais Morokke jau pabaigtas. Ne-kurios kabylių giminės ispani-jos armijai pasidavė, o kitos pabėgo į tolimesnes šalis. Is-panijos valdžia dabar iš tenai ir kariuomenę atšaukia.

Prusų seimas busias atida-rytas Sausio 11 dieną 1910 m. Ateinantis seimas tik tuo inte-reisingas, ar jam valdžia duo-sianti peržiūrėti projektą prie-rinkinių reformos. Šeip svar-besnių darbų seimui neprama-toma.

Budapešte vienas auksaka-lis Maurici Loeve plaktuku užmušė savo žmoną ir keturius mažus vaikus, paskui pats iš-šoko per langą nuo trečiojo aukšto laukan. Tam atsitiki-mui priežastis buvęs skurdas.

Italijos kabinetas pasidavęs dimisijai. Priežastis to — pa-rlamente atmetimas valdžios į-nešimo, kad nuo valgomų pro-duktų sumažinti mokeskis, o nuo iplaukų padidinti. Parla-mentui tas nepatiko ir kabine-tas rezignavo.

Iš Manilos pranešama, kad tenai vyskupijos Celm pasimi-ręs nuo choleros vyskupas T. U. Hendricks. Jis ilgoką lai-ką taja užkrečiama liga sirgo ir tikėjosi jau pasveikti, kad netikėtai suspaudė ligonį so-puliai ir atskyrė nuo šio pa-saulio.

"Novoje Vremia" praneša, kad garsusis Varšavos, polie-meisteris, paskui miesto Peter-burgo komendantas, ir paga-liau Kijevo gen.-gubernato-rius, generalas Kleigels, busias paskirtas general gubernato-riumi Suomijoje. Tai suomiai turėtų sau kraujalaki.

Japonijos jureivijos genera-

liško štabo viršininkas, garsus Cušimo karžygis, admiralas Togo, pasitraukęs nuo savo užimamos vietos ir paskirtas karo tarybos sąnariu. Štabe-gi jo ipėdiniu palikęs vice-admi-ralas Gero Lijuin.

Ispanijos katalikiškas epis-kopatas persiuntęs centrališkai Madrido valdžiai memorijalą, kuriuom reikalaujama panai-kinti visoj Ispanijojej svietiška-sias ir modernistiškas moky-klas. Vienok valdžia tą me-morijalą laiko didelęj paslap-tyj, nes bijosi naujos revoliu-cijos.

Dabar išėjo eikstėn, kad ve-del ko Rusijos finansų ministe-ris Kokovcev viešėjo Harbine: Rusija bendrai su Japonija norėjo šale Harbino įkurti ru-sišką koloniją. Kinija bet a-pie tai išgirdus ir užprotesta-vus, kadangi tas dalykas labai ją įžeidžia. Ant nusvirusio medžio visos oškos lipa.

Prancijos mokytojų sąjun-gos atskirios kuopos pradėjo skusti arcivyskupus ir vysku-pus už jų organizacijos paže-minimą, kadangi peikiama ir pasmerkiama svietiš-kos mokyklos. Mokytojų at-skirios kuopos reikalauja pas vyskupus sau atlyginimo po 5.000 frankų.

Andai Bulgarijos caras Fer-dinandas asmeniškai atidarė savo krašto "sobranije" (par-lamentą). Dauguma atstovų pirmiausia pareikalavo su-šaukti tautos susirinkimą kon-stitucijos perėisimui. Toji permaina neatbutinai reikalin-ga, o labiau delei paties Fer-dinando, kuris apsišaukė caru.

Prancijos parlamente ant socialistų atstovų interpelaci-jos kaslink bendro Prancijos ir Ispanijos policijos pasielgi-mo, areštuojant ir kontroliuo-jant Ispanijos socialistus Prancijoje, kabineto pirminin-kas Briand atsakė: kad jau jis išleides įsakymą, idant polici-ja Ispanijos revoliucionierių niekur netrukdytų.

Sofijos "Večerna Posta" praneša, kad neseniai Sofioj atsibuvęs slaptas anarchistų kongresas, kuriame dalyvavę daug delegatų. Sako, reikia užvislabiaus pastebėti tas, kad anarchistų eilėse randasi daug mokytojų vyrų ir moterų ir studentų. Kongresas patviri-nęs platų anarchizmo ideų ugį Bulgarijoj.

Andai Japonijos pakraš-čiuose, apylinkėse Šimonoseki, prasinesęs baisus orkanas ir Šimonoseki uostą iš dalies su-naikinęs. Ligšiol dar nežino-ma nelaimingesi atsitikimai, bet menama, kad orkanas ant jūros daug garlaivų ir valčių sumalęs. Ir Koreos pakraš-čiuose toksai pat orkanas bu-šavęs.

Žinios iš Lietuvos.

VILNIUS.

Siomis dienomis paleistas iš gubernijos kalėjimo vietinių laikraščių reporteris (žinių rinkėjas) p. Birinčik'as; jisai buvo suimtas už agitaciją darbininkų odininkų tarpe.

Vadinamasai „Verkų“ klubas (Skopovkos ir Rumų gatvių kerte) žada įtaisyti viešias anglų kalbos lekcijas prof. Turner. Už mokymą neims jo kio mokesčio. Pirmoji lekcija busianti Lapkričio 1 d. sekmadienį, paskiau — antradienio ir šeštadieniais.

Netrukus Vilniuje busianti atidaryta nauja lenkų spaustuė.

Miesto dumos pirmininku išrinkta vienu balsu buvęs iki šiol pirmininkas p. Mykolas Venslavskis.

Spalį 31 dieną iškrito jau pirmasai sniegas. Iš vakaro, lapkr. 1 d. ėmė šalti ir ant rytojaus išryto visur, šalį gatvėse, vanduo buvo jau užšalęs, kaip žiemą.

Vilniaus gyventojai pagal tikėjimų skirstosi šitaip: katalikų esą 59.945 žmonės (vyrai — 30.178, moterys — 29.765), stačiatikių — 31.520 žmonių, žydų — 71.066, liuterių — 1.780, kalvinų — 239, senatikių — 1.100, magametonų — 342, karaimų — 177 ir armėnų — 5.

LIETUVIAI MOKYTOJAI.

„Mokykla“ praneša: Kauno gub. ligi šiol tepaskirta tik 4 nauji lietuviai mokytojai, o prašytojų buvęs diktas burys (kiek gi?). Iš viso Kauno gub. esą 574 liaudies mokytojai, o iš jų tik 130 lietuvių. Vilniaus gubernijon nepaskirta šiemet nei vienas mokytojas.

Šiuo laiku vienas mokytojų vietų: Antanas Saulevičius, baigęs šiemet Veiverių seminariją; adr.: kr. Pasvalys, Kauno gub. Skrobatiškis — mokyklon; Antanas Macejauskis, adr.: Abeliai, per Abelių valsčių sodžiuon Dumbiai I j. Ignas Jukūnas — kr.: Širvintai, Viln. gub. sodž. Šeipinai, Gelvonų valsč.

KAM ČIA TŲ LIETUVIS. KŲJŲ IŠKABŲ!

Žymūs Kauno magazinai: Stankevičius — gelumbių, Rutskio (Zavadzko) — knygų pereinikliai į naujus bustus.

Dr. K. GRINIUS.

SKARLATINA.

(Iš „Sveikata“).

(Pabaiga).

Kaip platinasi skarlatina? Skarlatina yra labai užkrečiama liga. Išnešioja ją po visus pasvečius patį žmonės, bet ne vėjas, kaip kiti mano. Pirmučiausia nešioja skarlatinos diegus gana dar ilgai pasveikusių po skarlatinai ir tie, kurie ta liga bevaikščiadami serga. Jie savo seilėmis, skrepliais, snargliais, išmetomis, ant galo kuno šuonėjimu tartum sėte sėja aplinkui skarlatiną. Kokį laiką buna skarlatinos sėklelės gyvos ir užkrečiamos ant tų daiktų, kurie buvo prie ligonio ar prie tų žmonių, kurie turi susinešimus su ligoniu. Taigi — vaikų žaisleliai (tytelės, zabovėlės), indai (šaukštai, peiliai, stiklinės ir kt.), skalbiniai, patalinė, lova, sienos, drapanos, knygos, net ir laiskai, taip pat valgiai (pienas užkrėstomis rankomis pamelžtas) ir kt. daiktai. — Vis tai gali skarlatiną platinėti.

Užsikrėčia vaikai dažniausiai per burną, per nosį, per gomurį; turbut ypatingai tankiai vaikai įgyja skarlatinos diegus bekišdami į burną pirštus ir įvairius daiktus, bekrapištinėdami nosį. Per tai tėvai atminti ke kuo taniausia vaikams rankas su muilu prauti, tat rečiau jie ligomis užsikrės.

Liga ne kartą parsineša vaikai iš mokyklų, iš bažnyčių, iš šermenų, iš ligonių aplankymų.

Kaip elgtis skarlatinai pasirodžius?

Jaigu atsitiko kur nelaimė, jei apsirgo kas namuose skarlatina, tai pirmutinis daiktas, reikia rupintis, kad kiti dar sveiki ta liga neužsikrėstų. Taigi ligonis reikia nuo sveikų visiškai atskirti.

Kitose šalyse, kaip Danijoje,

Ties naujomis buveinėmis ant gatvės sieksinėjantis raidėmis rusiškai ir lenkiškai išrašyta, kad čionai bus perkelti tie magazinai. Lietuviškai nei žodelio. Kažin, bene tai manoma šiuo būdu boikotuoti pirkėjus-lietuvius.

LIETUVIŠKI PARAŠAI.

Maža mės tesirupiname, kad visur mūsų krašte būtų lietuviški parašai. O tai būtų visai teisinga ir reikalinga. Vyriaišybė nesispiria: kur reikalaujama, ten negina dėti. Tik reiki reikalauja. Nereikalaujant ir iškabą retas tepadeda lietuvišku parašu. Taip pat ir apdraudžiamosios draugijos. Jos ligi šiol prikaldavo savo skardines rusišku parašu. Lenkams pareikalavus, nuliedino ir lenkiškais parašais. Dabar štai p. Arbitblatas, „Rossijos“ draugijos agentas Kaune, padavė į valdybą reikalavimą, kad lietuviams, apdraudžiantiems savo trobesius šioje draugijoje pataisyti lietuviškus parašus. Žiūrėsim, ką valdyba atsakys.

KARMYLAVA.

(ties Kaunu).

Vyskupo buvo leista lietuviams giedoti bažnyčioje kas trečią šventę. Lenkai sukėlė truksmą. Po naujų tyrinėjimų lietuviams buvo paskirta kas ketvirtoji šventė. Bet ir dabar lenkai lietuvių dienose riks maius lietuvius užveikia. Kaip gi bus toliau? Tuo tarpu Vilniaus lenkų dienraščiams patariame paskubėti parašyti, kaip tai lietuviai begėdiškai skriaudžia... lenkus. Juk tai iš to jie duoną valgo.

PAPILYS.

(Ežer. aps.).

Šie metai pas mus labai geri, užtat ir monopolis daugiau pelno. Spalį 21 d. vienam girtuokliui Š. iš Kučgalio sod. miestely begeriant prievakary, arklį su ratais pavogė. Turgelio vakarais turi dabar progą vagilėliai išmėginti ir parodyti savo „gabumą“, nuvažiuodami girtuoklių arklį nuo smuklių, kaip aukščiausi paminėtam Š.

Senai ir bevogė pas mus taip, kaip šiemet rudenį.

Tetula.

„ŠALTINIO“ BYLA.

Lapkričio 11 d. (n. kal.) Suvalkuose buvo teisiami „Šaltinio“ redaktoriai kun.

Vailokaitis ir pirmosios Dumos atstovas p. Girnius. Buvęs atstovas kaltinamas buvo, kad aprašė neteisingą mokesčių ėmimą iš Garlevo sankrovos „Vyturys“ (sulyginus su mokesčiais iš žydų sankrovų imamais). Kun. Vailokaitis gi — kad padėjo savo laikraštį, tą straipsnį ir pridėjo dar savo prierasą, kur papeikė tą neteisę. Vyriausybės nuomone tasai straipsnelis kurstas žmones prieš valdžią. Teismas nusprendė nubausti: „Šaltinio“ redaktorių kun. Vailokaitį 150 rublių pabaudos, arba mėnesiu kalėjimo; o p. Girnį — 75 rubliais arba dviem savaitėm kalėjimo. Gynė Kau no advokatas lietuvis p. Samajauskas. Nuteistieji paduoda apeliacijos skundą Varšuvos apygardos teismui.

GARLAIVIŲ PADAŽĖ.

Lapkričio 2 d. Nemuno upe ėjo garlaivis „Kurjer“, kuris traukė paskui savęs malkų prigrustą eldiją. Palei Borkų sodžiaus, greitai varoma eldija įsigrudo kaž kokiuo būdu ant garlaivio ir išlaužė visą garlaivio šoną. Vos ne vos garlaivis dėjo Jurbarko, kur ir paliks visai žiemai taisyties.

TAUJENAI.

(Ukm. ap.).

1 Lapkričio gyvenanti miestelyje senukė p. Lazauskienė atrado rytą už durų suvystytą nebesuvį mažą žmogutį, vos gyva, pamėlynavusį nuo šalčio. Prie kudio paliktas šv. Juozapo parveikslelis. Iš vakaro kai kurie matė basą moterišką vaikstant po miestelį su kudiuku; spėja, kad ji ir palikus.

Šventadieniais pas mus š. kauna, kaip proto nustoje, naujokai, net baugu praeiti. Iš valsčiaus prisišaukia jų 117; išėjusių Amerikon 20 naujokų. Bobų ponaitis.

KĖDAINIAI.

(Kauno ap.).

Kėdainiai, tai jau nebeprastas miestelis, bet visas miestas. Gyventojų yra arti 8.000; lig 1.000 kariuomenės, dvi bažnyčios: viena miesto, antra parapijos, cerkvė ir liuterių kirka, keletas žemesnių mokyklų, čia pat gelžkelio stotis, 3 gydytojai, tartytojas, miesto teisėjas ir vienas tikras advokatas, apylinkėje daug didelių ir mažesnių dvarų; miestas labai gražioje vietoje — ant Nevėžio upės; už miesto daug puikių reginių. Gal nebeužilgo Kėdainiai bus apskričio miestu, nes žadama iš Kauno perkelti visas įstaigas. Taigi tokiame gražiame ir ne-

bemažame mieste, kur daug inteligentijos, reikalingi jau geri amatninkai, kaip antai: siuvėjai, kurpiai, kirpikai, knygų taisytojai, duonkepiai, mėsiniškai, akmeu taisytojai ir tt. Žinoma, čia jų yra, bet nei vieno lietuvių, beveik visi žydai ir tie, kaip amatninkai, niekam neverti. Taigi jei čia atvyktų amatninkai-lietuviai, kurie gerai mokėtų savo amata, tai be abejo turėtų puikų pasisekimą, nes, kaip savąjį, visi ji palaikytų. Ypač čia gerai galėtų gyvuoti kirpėjas, knygų taisytojas ir akmeninių paminklų kalėjas.

Lietuvių kirpėjų aš esu daugumą matęs Peterburge ir Rygoje; gal jų yra ir kituose miestuose; taip pat turbut atsisrta tų Rusijos miestuose knygų taisytojų lietuvių ir kitokių amatninkų. Taigi tuos visus brolius-lietuvius amatninkus kviečiu į savus Lietuvos miestus. Atvykę jūs čia nesigailėsite, nes pelną ne mažesni turėsite, kaip kituose, ne Lietuvos miestuose; pragyvenimas čia pigiau atsieis, gyventi tarp savųjų bus smagiau ir maloniau; o kas svarbiausia, tai geri lietuviai amatninkai prisidės prie atgaivinimo lietuviško gaivalo Lietuvos miestuose. N. Dobilas.

LEITIŠKIAI.

(ant Nemunėlio).

1908 m. leitiškičiai pasikyrė vieną dešimtį žemės mokyklai, o tam sykiui pasamdė mokyklai butą. Tą patį rudenį buvo atidengta pradinė ministerijos mokykla. Mokytojai atvažiavo p. Alf. Gritę, lietuvis-reformatas. Šiemet prieš pradėdant mokyklą leitiškičiai išgirdo, kad jų mokykla busianti perkelta Žvejotgalėn, to paties Pabiržės valsčiaus, tik kiton seniūnijon. Pasirodė, p. Gritės nurašyta mokyklų inspektorin, kad leitiškičiai atsisakė nuo mokyklos, nes jiems busi netoli siųsti vaikai Žvejotgalėn, už 3 viorštų. Inspektorius Itomlenskis sutiko perkelti. Bet kad atvažiavo Radviliškin, leitiškičiai pripuola jį, prašydami, kad mokyklą paliktų ant vietos. Išsiaiškino, mokytojo butą parašyta neteisėybė, t. y. leitiškičių sutinkama išpildyti visus mokyklų vyriausybės reikalavimus, o Žvejotgalės esama nuo Leitiškių ne už 3, bet už 10 viorštų; bet ten jau esama kruvoje trijų mokyklų: Legailiuose, Soste ir Runikiuose. Inspektorius pasakė — mokykla pasiliksianti ant vietos.

P. Gritę, lig tik žmonės išvažiavo int inspektorius, ne-

laukdamas jų sugrįžtant, tą pačią valandą ėmė mokyklos baldus vežti iš Leitiškių. Žmonės, sugrįžę iš Radviliškių su inspektoriaus raštu, berado stalą, spintą ir mažesnius baldus ir tuos bekrannamus. Tik perskaitęs inspektoriaus laiską, susilaikė. Spalių 18 dieną budamas Biržuose, p. I. tomlinskis įsakė Pabiržės vaistui ir vietiniams seniunams pargabenti suolus atgal iš Žvejotgalės į Leitiškius.

Matyt, p. Gritei nepatiko mokytojai tarp katalikų lietuvių ir latvių ir pasiryžo persikelti prie reformatų, kur jam buvo pažadėtos geresnės išlygos. Bet kamgi sutvarkytą mokyklą ardyti, jei galima kitą įsteigti?

Radviliškėnas.

KNEŽĖ.

(Telš. ap.).

Taip vadinasi milžiniškas sodžius (rus. „kniaziostok“), esąs tarp Šačių ir Skuodo. Šito sodžiaus žemė ir vandeninis malunas priderėjo Skuodo kunigaikščiui Sapiegai. Po pirmojo lenkmečio (1831 m.) valdžia čion pradėjo gabenti rusus iš kitų gubernijų ir dalyti jiems kuo ne veltui žemę. Tos žemės pritrūkus, atėmė dar iš apylinkės ukininkų žemaičių keletą dešimčių dešimčių „zapasnų“ žemės. Ir taip ilgainiui prisiveisė net šimtą suviršum šeimynų rusų — žinoma kultūriniam tikslams, kad šie savo įtėkme rusintų vietinius žemaičius. Jų pačių apšviėtos pakelimo valdžia išpat pirmo rupinosi: įsteigė jiems cerkvinę rašto mokyklą, ketinon pastatyti cerkvę, išpradžią Truikiuose, bet paskui nutarė, Skuode busią parankiaus. Bet laikui bėgant, tie tariaimieji „misijonieriai“ vietoje jaukinti žemaičius, patįs įgavo visai kitokias plunksnas; jų kalba šiaudien tikras rusiškai lietuviškas kratynys; jų vaikai rusiškai mažiaus už savo tėvus bemoka ir savytarpe daugiaus šveplioja lietuviškai. Tikybinis jų tvirtumas vėl nekazinkoks, ypač senatikių. Ukininkai jie visi prasti, vasarą prie lauko darbų pasilieka vienos moteris, vyrai gi išeina į Liepoją, arba kurs ten nebei telpa, pristoja prie žemaičių ukininko. Knežėje dažnai dar tebevertojama vietoj dalgio piautuvai, žodžiu, tebeukinin-kaujama, kaip prieš šimtą metų. Pasidauginus žmonių skaitliui, kelios dešimtys šeimynų pasklydo po artimas Ylakių ir Šačių parapijas, šitie jau nuo žemaičių neikuo nebesiskiria, savytarpe šnekasi žemaitiškai; užmiršo net ir cerkvę, katali-

kų kunigą sutikę važiuojant su Sventčiausiu, tuoj klapias ant kelių. Jaunimas tai jau visuomet eina katalikų bažnyčion. Mat, kokie stebuklingi žemaičių „sursinimo“ vaisiai! Kiek esu lig šiol pasergėjęs, po žemaičius su „poselenciais“ visur ta pati istorija, kaip ir Knežėje, dagi ir ten, kur jie ir didesniomis kuopomis gyvena, kaip: apie Ukrainus, Telš. aps. ar Vieksnius. Žemaičių kultūra nepalyginamai aukštesnė už tų atsiųstųjų rusų; tieji gi vietoje žemaičius palaužus po savęs, patįs visai pasiduoda jų įtėkmei. Iš to viso galima taip išvesti: rusai ateiviai lietuvių neikarp neistauti (kalbu apie Kauno gub.), nes apsišvietime jie labai greit pasivys žemaičius, kurie juk taip pat nestovi ant vietos, bet vis kyla aukštyn jau pramintu keliu; žemaičių kultūra, kaip aukštesnė, žinoma, apgalės žemesniają. Grudimas rusų ateivių Lietuvon — tai tik didelė skriauda lietuviams bežemiems, kuriems belieka tik kelias Amerikon, nes jo panosėje tinkamą žemės šmotelį užsėda rusas.

Damazas Treigys.

KRETINGA.

(Telš. ap.).

Čion apšvieta ligi šiol stovėjo ant žemo laipsnio; nors Prūsų siena čia pat pašonėje ir kretingiškai iš seno galėjo lengviaus šviesties už tolimesnius kampus, nes ir spaudai uždraustai tebesant, su lietuviškais raštais nebuvo čia bado; bet viskas atbulai; kretingiškai, nors patįs lietuvių raštų per sieną nešė, bet jų nekaitė. Tik, galima sakyti, nuo trijų metų pradėjo čion kilti apšvietimas. Visupirma parapijinė (prichodskaja) berniukų mokykla tapo perkeista į dviklę su penkių metų mokslo, mokinių ją lanko nemažas skaitlius; mokytojaus trys mokytojai: rusas, vokiečių ir rusų padėjėjas lietuvis, išėjęs „Saulės“ kursas; užtai mokoma ir lietuviškai. Turiu dar pridurti, kad ir mokinių tėvų didžiama reikalauja, kad būtų mokoma ir lietuviškai. Kurie nori, tuos dar moko ir vokiškai, bet užtai reikia dar truputį primokėti.

Antrus metus gyvuoja ir mergaičių pradinė mokykla. Sodiečių mergaičių mažai čion mokosi, daugiausia miestelietės. Nors lietuvių mokykloj didžiama, mokytoja rusė, lietuviškai nei žodžio nemoko. Dvarininkas Parčevskis savo lėšomis jau nebeprimus metus laiko savo dvare — Joku bave darbininkų vaikams — muilu rankos ir burna, o bent 2 kartą per savaitę praminti skalbiniai, kurie prieš apvel kant gera yra pasiūdyti prie pečių. Taipogi reikalinga švariai laikyti ir patalinę, dažnai mainyti pagalvių užvalkalai, paklodės, užklodės. Žinoma, kad sujudėjo ligonio skalbiniai skalbiant reikia išvirinti ir nemišyti su visais.

Kada gi ligonis galima skaityti visai pasveikusiu? Tiksiai sunku pat atsakyti. Manoma, kad po 6 savaičių, kada kunas jau visiškai nesilupa ir visoki ligos ženklai yra praėję. Bet geriau, tokis pasveikėlis dar 2 savaitės viršaus laikyti atskirtas nuo sveikų vaikų. Kitaip jįsai vis dar gali užkrėsti ligą sveikuosius.

Kas daryti ligoniu pasveikus ar nimirus? Žinoma, kad ligonio kambarys reikia labai

berniukams ir mergaitėms rašto mokyklė; čia taip pat lietuviškai mokoma; malonu, kad kairurie mūsų dvarininkai pradeda suprasti savo priedermes ir kame gyvena.

Pažymėtina dar, jog čia Kretingoj veikia, ir neblogai „ukio ratelis“. Siuntė jis atstovus Čenstakavos parodon. Šita draugija netolimoj ateityj, rodos, nemaža pakels kretingiškių ukį.

D. Treigys.

MALETAI.

(Viln. gub.).

Jau pirmą met susidarė pas mus Ukio Ratelis, bet gubernatorius iki šiol vis dar nepatvirtino jo. Gal ir visiškai atmes, nes nariai visi lietuviai-katalikai, kuriais šiandien pradeda nebetikėti.

Prieš trejetą metų turėjome ir lietuvių mokyklą, bet po metų valdžia uždarė. Dabar bėra viena valsčiaus mokykla, kurią lanko apie 100 vaikų. Mokytojas vienas ir tas pats rusas. Darbo ir šiaip jau neaprepią, kur gi čia be mokyti lietuviškai? Vis dėlto lietuvių kalba čia išguldoma privatiškai po 3 val. per savaitę. Permaža. Ko gali išmokyti tokio trumpu laiku. Bet ką žmogus padarysi: alkanam ir sausa duona gardi.

Inteligentų pas mus nedaug ir tie patįs vieni užsiėmę vien tik savais reikalais, už jų nieko nebemato, kiti tautiškai nesusipratę, kaip ir prasičokai, o ir susipratėliai nerangūs žmonės kiek padėti tautiškose dalykuose. Dirva čia būtų gera, tik gerų darbininkų reikia.

Gerai būtų, kad atsirastų žmogus, kurs sutaisyti čia vartotojų draugiją ir įkurtų jos sankrovą ir išmanytų ją vesti. Žmonės noriai sutiktų priderėti, nes žydeliais nebetiki. Sankrovai sektųsi, nes mieste lis nemažas, o antradieniais esti nemazi turgai, suvažiuoja iš visų apylinkių.

Spalį 28 d. sudegė treji žydų namai. Malėtams tai naujiena, nes kasmetai bent triskart dega.

Kalnietė.

„V.“

Panevėsyje pagrečiu persimainė trys kalėjimo viršininkai. Šis trečišias, ukmergėškis, jau taip suveržė kalinių gyvenimą, jog ir badauti kuone prisieina, nes įduoti valgio galima tik kartą į savaitę ir tai tik ant svarų: jaigu daugiau — neprima. Pasimatymas irgi suvaržytas; net kalbėtis su kaliniais lietuviškai nevalia — reikia rusiškai ir lenkiškai.

„L. U.“

Norvegijoje, yra kiek reikia gerai įtaisyti ligonbučių. Tenai, kaip tik kur atsiranda skarlatina, tai tuojau ligonį veža į ligonbutį; pasilikusius po jam daiktus ir butą tam tikru būdu nušvarija, išaikiina juose skarlatinos diegus, arba, kaip sakoma, padaro dezinfekciją, ir dažniausia liga tenai toliau nesiplatina. Reikia rupintis, kad ir pas mus taip būtų. Bet kol kas pas mus bene geriau bus skarlatinai atsitikus tuojau pasi-kubinti visi nepersirgę vaikai prašalinti iš namų kur toliau, kur nėra vaikų ir kur dar neatėjęs liga. Jei vaikai pasiliknamie, tai vis tiek nebus galima atskirti jų visiškai nuo ligonio ir liga eis nuo vieno ant kito.

Jei taip negalima padaryti, tada turi namai persikirti į dvejus gyvenimus, visai atskirtas vienas nuo kito. Tegul pasidarys taip, tartum šeimyna susipyko ir visiškai viena jos dalis atsiskyrė nuo kitos nenorėdami turėti nei mažiausio susinešimo. Taip turi būti ligai, kokių du mėnesių.

Reikia žiūrėti, kad nuo ligonio nei vienas daiktas nepereitų sveikiems, kurie dar nėra skarlatina sirgę.

Kiekvienas apsirgęs nors ir lengviausia skarlatina turi tuojau gulti į lovą ir išgulėti bent 4 savaites, nes kiti gali prisimesti vidurinių instkų uždegimas. O tai ne juokai.

Ligonį tegul prižiūri viena kokia senyva išmintinga, nors ir svetima, moteriškė, kuri pati neturi mažų vaikų. Pačiai motinai geriausia but pasilikus prie sveikų vaikų, jei jie neįskraustyti kitur.

Toliau ligoniu reikia pasikirti sausas, šiltas, didelis kambarys. Langai gera yra užtiesti raudonu audeklu, nes patėmyta yra, kad raudona šviesa naudinga yra tokiems ligoniams. — Lova turi būti taip pastatyta, kad netrauktų

jos dalis atsiskyrė nuo kitos nenorėdami turėti nei mažiausio susinešimo. Taip turi būti ligai, kokių du mėnesių.

Reikia žiūrėti, kad nuo ligonio nei vienas daiktas nepereitų sveikiems, kurie dar nėra skarlatina sirgę.

Kiekvienas apsirgęs nors ir lengviausia skarlatina turi tuojau gulti į lovą ir išgulėti bent 4 savaites, nes kiti gali prisimesti vidurinių instkų uždegimas. O tai ne juokai.

Ligonį tegul prižiūri viena kokia senyva išmintinga, nors ir svetima, moteriškė, kuri pati neturi mažų vaikų. Pačiai motinai geriausia but pasilikus prie sveikų vaikų, jei jie neįskraustyti kitur.

Toliau ligoniu reikia pasikirti sausas, šiltas, didelis kambarys. Langai gera yra užtiesti raudonu audeklu, nes patėmyta yra, kad raudona šviesa naudinga yra tokiems ligoniams. — Lova turi būti taip pastatyta, kad netrauktų

ant jos oro nei per langą, nei per duris. — Perdaug šiltai ligonio nereikia laikyti, gana bus 17 Reamiuro laipsnių šilumos kambaryje. Negerai daro persunkiai ligonį užklodami patalais ar kokiomis skrandomis: ligonį ir be to karštis degina, kam dar jo kančios didinti.

Valgis per visą skarlatinos ligą, bent per 4 savaites, reikia duoti ligoniams tik pienus; reikia rupintis suduoti kvortą, 2 kvortos per parą pienu; mėsų valgiai nesiduoda visai. Gert galima duoti atšaldintus pėvirintus vanduo, vanduo su citrina, su uogu skystimu. Vyno geriausia ne duoti. Gert reikia duoti čiai, skystimų nesigailėt, ypač pieno.

Paprastai motinos bijosi skarlatina sergantį prauti ir mainyti jam maršinius. Tū nereikia baidytis. Ligoniu reikia bent 2 kartus kasdien nuplauti šiltu vandeniu su

muilu rankos ir burna, o bent 2 kartą per savaitę praminti skalbiniai, kurie prieš apvel kant gera yra pasiūdyti prie pečių. Taipogi reikalinga švariai laikyti ir patalinę, dažnai mainyti pagalvių užvalkalai, paklodės, užklodės. Žinoma, kad sujudėjo ligonio skalbiniai skalbiant reikia išvirinti ir nemišyti su visais.

Kada gi ligonis galima skaityti visai pasveikusiu? Tiksiai sunku pat atsakyti. Manoma, kad po 6 savaičių, kada kunas jau visiškai nesilupa ir visoki ligos ženklai yra praėję. Bet geriau, tokis pasveikėlis dar 2 savaitės viršaus laikyti atskirtas nuo sveikų vaikų. Kitaip jįsai vis dar gali užkrėsti ligą sveikuosius.

Kas daryti ligoniu pasveikus ar nimirus? Žinoma, kad ligonio kambarys reikia labai

gerai išvėdinti, grindys, sienos, lubos, kedės, stalai ir kiti daiktai karštu vandeniu su karbolium arba su sublimatu išplauti, išvėdinti. Nereikalingi daiktai (kaip šiaudai ir menkniekiai) geriausia sudeginti. Kas-gi galima, tai išvinti vandenyje ar šarme. Be to, kur yra sienų apmušalai (tapetai), tai reikia jie nuluptyti ir sudeginti kitiems apmainyti.

Kas tik gali, tegul padaro kambario dezinfekciją formolinu su tam tikros prietaisos pagalba. Bet tai kol kas galima tik miestuose padaryti.

Turiu dar vieną perspėjimą padaryti. Jei atsitako nuo skarlatinos kam pasimirti, tai nekelkite tokių skaitlingų šermenų, nesilankykite visomis ganjomis numirusio kambarioje, negerkite ir nevalgykite tenai, ypač-gi nevadžiokite į šermenis su savim vaikų. Palidėti gi numirėli at oro galite, per orą ligos negausite ir kitam jos nenarėkite.

Iš Lietuviškų Dirvų.

Cherry, Ill.

Kaip jau visiems žinoma, miestelyje Cherry, Ill. užsidėgus angiekasyklų „šaptui“ (įėjimui), daug žmonių pražuvo. Dabar laikraščiai plačiai rašo apie tai, bet kiek mums žinoma iš tikresnių šaltinių, tai gangreit nei viename laikraštyje nesusekta tikrų žinių (tikrų žinių regis ir nepatirsime, bet visgi galima prieiti arčiau prie teisybės žiūrint į tą dalyką iš šalies).

Kaip „Kataliko“ Redakcija per savo skiltis prašė, kad jai kas nors suteiktų platesnes žinias apie tą nelaimingą mainose atsitikimą, tatau aš čionai stengsiuosi kaip galima tiksliau ir aprašyti tą atsitikimą, kuris lietuviams labai žingeidus, nes tose kasyklose pražūta ir lietuvių.

Ir taip: sakoma, kad subačioj, Lapkričio 13 d., aplink kokią 1 val. po pietų, leidžiant į poženį šieną, užsidėgęs ano vienas pundelis nuo lemputės dirbandio ten darbininko. Kaip žinoma, šienas buna drūšiai vielomis surištas, dėlto smarkiai negalėjo degti. Bet užsidėgus šieną norėta nustumti kitą šonon ir, jį užstumus ant kelio, kur varoma smarkus vėjas, taip labai emę liepsnoti, kad prie jo nebuvo galima prisitarti. Norėta užlieti bet nebūta vandens. Sakoma, kad ir vandens varymui žarnos buvo sugedusios, todėl aliejuoti visokie įrankiai ir stulpai greit emė liepsnoti. Sakoma, kad buvo galima išgelbėti visus angiekasius, jei būtų jiems duota staigiai žinoti, bet jiems to nepranešta, kol visur viską jau buvo apėmus liepsna. Ir tada tik artimiausiems darbininkams suspėta pranešti apie neišvengtiną pavojų ir jų tikrai keletas suspėjo išsigelbėti. Už tokių atkaklumą daugiausia kaltinami mainų bosai, kad jie dirbančiams angiekasiams nedavė žinios, bet stengėsi patys vieni užgesinti ugnį, idant pritrauktus darbą nesugadinti dienos ir nesumažinti kompanijai pelno. Angiekasiai sako, jog netiesa, kad būtų plyšęs po žeme parakas. Sako, parako po žeme būvę du pilnu vogonėliu ir jį suspėta iš ten ištraukti. Jie mano, kad jei tasai visas parakas būtų užsidėgęs ir plyšęs, tai būtų iškeltas į padangę visas šaptas, o tuotarpu šaptas liko sveikas, tik visokie mediniai daiktai nudegė.

Laikraščiuose sakoma, kad mainų bosas John Bundy karūgiškai gelbėjęs žustančius darbininkus, o angiekasiai sako, kad tasai bosas vertas tik lauži, jei jis but nelikęs po žeme, nes jis kompanijai patikaudamas šimtus žmonių pražudė, neduodamas jiems žinios apie kilusį gaisrą. Pasakojama, kad šaptas jau liepsnojęs, o čia dar anglis traukta į viršų ir apie darbininkų likimą visai nesirupina. Ir kada jau ugnis uždaro išėjimo kelią, tik tada naktinis bosas atbėgęs duot žinią darbininkams. Iš mainų gilumos atbėgęs jaunas Lydekų vaikas prie keltuvo ir troško laimingai išvengti pavojaus, išsikelti aukštyn, bet minėtas Bundy jį nustumęs nuo keltuvo ir liepas bėgti atgal duoti angiekasiams žinią. Vaikiukas nubėgęs ir jau daugiau nesugrįžęs.

Tai mat koksai to bosu gerumas!

Buvo jau 15 minučių po dviejų, kaip man iš Cherry telefonuota į Spring Valley,

kad jau visas šaptas liepsnojęs ir niekas negalys išeiti iš mainų.

Galima sakyti, kad čionai visur mainose vienokia tvarka: jei šaptas užsidėgė, tai ir darbininkams nėra kur išeiti, kadangi nors ir yra prie mainų dvi išėjimo vietos, bet abidvi daikte, ir kaip tik vienoje rasis ugnis, tai žiūrėk ir kitą tas pat likimas patiks. Kitokių išėjimų vietinėse mainose nesiranda.

Tai mat kodėl pražuvo šimtai darbininkų! Kompanijos norėta turėti daugiau pelno.

Bet ką gi veikė angiekasių unijos viršininkai, kuriems mokama didelės algos? Dėlko jie nesirupino savo unijos darbininkų likimu? Juk dirbdamas darbininkas netur laiko apžiūrėti, kad mainose būtų bent kokia tvarka, bet jie visai to nepaisė, nors algas gana riebias gaudavo.

Cherry angiekasiai sako, kad darbininkų po žeme palaidota ne 300, kaip kompanija skelbia, bet aplink 500. Šaptui kadangi užsidėgus išsigelbėjo gal tik keli desėtkai ir paskui dar 20 išgelbėta, praėjus savaitei. Tarp tų 20 išgelbėtų buvo ir du lietuvių, broliai Jonas ir Jurgis Subačiai.

Panedėlyj, Lapkričio 21 d., rasta 37 darbininkai visi vietoj negyvi. Jie turėjo su savimi parašytus raštelius, kas do vienai, iš kur paeina ir t.t. Jie rašė, kad nedeldienųj, Lapkričio 20 d., dar jie būvę gyvi, bet n'essant vandens ir maisto, nuo gazo nutroškė. Nekurių net drabužiai susidraskeyta.

Dabar šaptas uždaryta ir užmuryta, idant tuo budu užslopinti ugnis, todėl ir žmonių lavonai puna po žeme nelaidoti.

Tai koksai darbininko likimas, to, kuris viską išdirba, visam svetui gerybes pagamina, visą svetą maitina. Jo likimu niekas nesirupina.

Dabar visur visokios rūšies kolektoeriai renka likusius našlėms ir našlaičiams aukas, bet sakoma, kad tų aukų joms mažai tenka, o kitos visai nieko negauna. Duoda, sako, kovkims nudrėkusius ir nudevėtus drabužius, čeverykus be padų ir t.t., o su valgiu ir tas pat veikiama: vieniemis kiek nors duodama, bet kitiems nieko. Kadangi namuose moters vienos bijosi gyventi, tatau pasitaikiusius vyriškius užlaiko pas save veltui. Tai tokios, kurios pas savo vyrus užlaiko, pašalpos iš tų renka mų aukų nieko negauna. Aukomis prie progos naudojasi kiti, kuriems tos aukos visai neberekalingos.

Likusioms našlėms su vaikais vienas vargas, daugiau nieko. Lietuviai mainose žuvo šitie: Jonas Šabrinskas, Juozas Rabiza, Povilas Atkočiūnas, Juozas Sireika, Juozas Tamašauskas, Dominikas Klikunas, Pranas Miselionis, Kazys Subačius, J. D. Lydeka ir jo du sunu, Petras Jonuška, Petras Prusaitis, Pijūšas Prusaitis, A. Vilkaitis, J. Bytautas, Raudonius, Jonas Bružas, M. Lunas, J. Sakaitis, Juozas Rimkus.

Šitie visi žuvo ir man jie išdalies buvo pažįstami.

Menama, kad lietuvių čionai žuvę į 24. Dirbo jų daugiau, bet kiti ant viršaus dirbo, o keli kilus gaisrui išsigelbėjo, butent: Vincas Šimkus, P. Šimkus, P. Kalėda, J. Lukasevičius, P. Galauckas ir vieno pavarde man nežinoma. Du Subačiai gi paskiau išgelbėta. Beje, pagal Jurgio Subačiaus pasakojimus, tai nekurie pagalbinio skyriaus snariai visai nesirupinę gelbėjimu, bet įsileidę į mainas tik sėdėję ir šnapsavę, kad nekurius girtus reikėdavo vilkti iš mainų laukan. Tik, žinoma, ne visi taip darė.

J. Gvazdinskas.

Didelis straikas.

Nuo pereinio ketvergo Amerikojė straikuojta taip vadinami bėgių sukiotojai (switchmen) ant trylikos gelžkelių linijų, gulinių ir vakarus ir šiaurios nuo m. St. Paul, Minn. Straike dalyvavo 2.300 darbininkų. Jie reikalauja sau algų pakėlimo, butent 6 centų daugiau valandoj; dvigubos mokiesties nedeldieniais ir užmokiesties už atlikimą darbo viršum paskirto laiko.

Bet gelžkelių kompanijos skelbia, kad bėgių sukiotojai stato taip aukštus reikalavimus, kad juos priimti jokiū budu negalima esą, kadangi išneša 40 ligi 45 o/o daugiau nei dabartinės jų algos, o jie dabar aplamai kiekvienas gauna po 100 dol. mėnesiui. Kompanijos galinčios jiems uždėti 20%, bet anaipol nedaugiau.

Unijos gi prezidentas Hawley tvirtina vienok visai kitaip. Bėgių sukiotojai jo nuomone labai prastai apmokami, už jų sunkią ir pavojingą tarnystą. Ir jų reikalavimai visai teisingi.

Nuo to straiko, kiek ligšiol žinoma, daugiausia nukentėjęs javų pirkliai, kadangi negalės paskirti laiku javų pristatyti ir sulaužys kontraktą su garlaivių kompanijomis. Bet, Butte, Mont. vario kasyklose, kur dirbama 10.000 darbininkų, turėsią sustoti darbai, kadangi neturėsią koksų. Kitur malunuose pritraukta darbai, Taip kad dėl tų poros tukstančių straikuojančių neteko darbo kokie 12 tukstančių kitų šakų darbininkų. Kaip kur imama straiklaužiai, bet kitur traukiniai visai nebėgioja.

As myliu tėvynę.

As myliu tėvynę — Šalį didžiavųjų, Kur žyd išsiplėtus Tarp žaliųjų girių.

Myliu as seneliu Kaulus ant kurhano: Turtas tai tėvynės Numylėtos mano.

Meilus man laukeliai, Kai puikiai žaliuoja, Užeras kai šniokščia, Ežer tyvuluojas.

Tinka man darželiai, Myliu rutų žiedą, Myliu paukštuzėlius, Kai sodnelyj gieda.

Man meili kalbėlė, Nors vargdieniai šneka, Ir dainelės, melios, Iš širdies jei teka.

Man meili šalėlė, Ir meilus namelis, Kur gyven matutė, Brolis ir tėvelis.

As myliu tėvynę, Myliu ir mylėsiu, Nors ir dėl tos meilės Daug ką nukentėsiu.

M. Dagilėlis.

AMERIKOS ŽINIOS.

Dr. Cook serga.

NEW YORK. Neseniai čia pasigirsta daktaro Cook, šiaurinio žemgalio atidengėjo, ir visur teirautasi, kur jis galėjo pasidėti ir tai dar niekam nežinant. Tiktai paskui jo brolis apskelbė per laikraščius, kad dr. Cook gyvenęs šale New Yorko ir iškąs sau ramaus atsilio, koks jam staiga esąs reikalingas. Jo brolis per laikraščius nuosirdžiai prašo visų kritikų ir jo bičiulių, idant jam, dr. Cook, duotų atsilis, kol jis netgautas sunykusios sveikatos. Kadangi dr. Cook negalys skaityti jokių laikraščių, tatau ir ant užmėtinėjimų neatsakys nei vienam.

Vienok dr. Cook savo pradžėjimą išpildė ir nuorašus su pašiniais nusuntę Kopengagos universitetui.

Kadangi dr. Cook dabar niekam nieko viešai neatsako, tatau ir pasklydę garšai, jog jis visai nebuvo ant žemgalio, bet tik tyčia viską sugalvojęs garbės įgijimui.

Suokalbhis ant milijonieriaus.

CLEVELAND, O. Policija iš East Cleveland, kur randasi milijonieriaus Rockefellero vasarinė rezidencija, pastarąją saugoja dienomis ir naktimis, kadangi jai pranešta, jog paryštas ant minėto milijonieriaus suokalbhis, jis užmušti arba paėmus kur nugabenti, paskui pareikalvus sau gero muto. Mat, nekoksai Sawyer Smith iš Minerono, O. pranešęs vietinei policijai, kad jis Aliance, O. girdėjęs dviejų vyrų kalbą, kuriuodu kalbėjusiu, kaip būtų esą geriausia milijonierių nudėti.

Neseniai nakčia — kaip telegramai praneša — policija išteisybės patėmijus arti milijonieriaus rezidencijos do nužiurumu vyrų, bet tuodu, pamatiusiu sekančią policiją, kuogreičiausia pasislėpusiu.

Tuo tarpu milijonierius su savo šeimyna iškeliavęs New Yorkan, į savo žieminius rūmus. Regis, kad tasai ant milijonieriaus suokalbhis nebus kas kits, kaip tik tuščias reportierių plepalas.

Nelaimingo atsitikimo tardymai.

SPRINGFIELD, ILL. Gubernatorius Deneen, 10 kasyklų inspektorių ir valstybės kiti tris valdininkai, andai turėję susirinkimą su tikslu sutaisyti įstatams priedą, reguliuojantį Illinois valstybėje kasyklų veidimą. Sutarta, kad specialiskame legislatus posėdyj bus pareikalauta angiekasyklose padaryti tvarką kitokia, idant panašų atsitikimų, kaip kad buvo Cherry, daugiau neatsitikytų. Taigi norima, kad kasyklose mulams tvartai būtų konkretiniai, idant kasyklose būtų po ranka pritaistyti įrankiai gaisro gesinimui, vietos angiekasiams pasislėpimui ir t.t. Be to komisija savo keliu daro Cherry tardymus, kad susekti gaisro priežastį ir kaltuosius nubausti. Ant St. Paul kompanijos pirmiausia užsiupolama, kad ji kasyklose darbe užlaikius nepilnamečius vaikus.

Abstinentai pralaimėjo.

MONTGOMERY, ALA. Abstinentai arba svaiginančių gerymų priešininkai visiškai pralaimėję balsuojant ant baloto kas link svaiginančių gerymų panaikinimo visoj Alabama valstybėj. Tenai apeita tas, kad prie valstybės konstitucijos būtų pridėtas priedas, užginantis svaiginančių gerymų pardavinėjimą ir vartojimą,

bet piliečiai tą projektą atmetė 22 000 balsų dauguma ant 100.000 balsuotojų. Abstinentų pusėj darbavosi ir pats Alabamos gubernatorius, važinėdamas visur ir sakdamas prakalbas; „darbavosi moters ir vaikai, vaikščiodami gatvėmis ir giedodami tikėjimiskias giesmes, o labiausia atkreiptas prieš degintę; darbavosi ir protestantai pastoriai, bet viskas veltui. Gerymų šalininkai vistiek viršų gavo. Galų gale net teisėju neišrinko to projekto autoriaus, teisėjo Weakley.

Kada bus užbaigta Panamos perkasas.

NEW YORK. Kongreso paskirta speciališkoji komisija ištirti darbus prie Panamos, persitikirius, kad perkasas busias užbaigtas ne greičiau kaip po šešerių metų, ty. 1915 metais. Komisija, susidedanti iš 28 sąnarių, andai sugrįžus iš Panamos garlaivių „Cristobal“.

Gaisras nesustoja.

CHERRY, ILL. Įleisti degančion St. Paul kasyklon barometrai parodo, kad tenai gaisras visai negestąs, bet dar arčiau su visu smarkumu besiplatinąs. Temperatūra kylanči ir įėjimų uždengimas gaisrui nieko negelbsti. Angiekasių 169 lavonų, likusių toj kasykloj, regia, jau niekas ant paviršiaus žemės neišims, kadangi juos arba užgrius, arba liepsnos pavers į pelenus. Ai, likimas tų vargdenių...

Atidėta ant toliau.

WASHINGTON, D. C. Distrikto Columbia apeliacijos teismas nuolankiai išklauses prašymo darbininkų vadovų: Gomperso, Morrisono ir Mitchelllo, ir leids atidėti toliau kalėjimo bausmę. Jie visi trys nubausta, kaip žinoma, kalėjimu už nepaklausymą teismo įsakymų. Dėlko bausmė atidėta ant toliau, tuo tarpu nežinoma.

Gyvena su nusuktu sprandu.

ANNAPOLIS, MD. Spalių 16 dieną kadetas Earl D. Wilson, lošdamas „kojinę bolę“ nusisuko sau sprandą ir jis tuojau paimta ligonbutin kritiskame padėjime. Vienok Wilson ir ligšiol gyvena, o kas svarbiausia, kad sveikata ir gyvens. Tai retas atsitikimas, kad žmogus nusilaužęs sprandą negautų nugarkaulų paralyžiaus ir galėtų gyventi.

Harrimano turtų vertė.

NEW YORK. Pagalivu patirta aiškiau, kiek turtų paliko miręs gelžkelių „karalius“ Edward H. Harriman. Paveldiniam teisme apskelbta, kad peržiūrėjęs jo visas akcijas ir nejudinamus turtus, mirusio kapitalisto turtas išneša vertę 149.000 000 dolerių. Žinomas dalykas tuo sumon nepriskaityta grynai pinigai, kurių be abejonės daug paliko. Taigi visą tą turtą paveldėjo likusioji jo žmona — našlė.

Doras advokatas.

NEW YORK. Garsus vietinis advokatas Samuel Untermyer andai paliko ant šalies do savo klientu milijonierių, o nuėjo teisman veltui ginti bėdiną moteriškę Augustą Cristani, kaltinamą už savo vyro nužudymą. Kadangi moteriškė neturi pinigų advokato nusamdymui, tai advokatas Untermyer apsiėmė ją ginti veltui, palikdamas šalin ir milijonierius, nuo kurių galėjo gerai uždirbti. Tokių advokatų mažai randasi.

Sudeginta pastorius.

COHRAN, GA. Nigeris pastorius John Harvard, susivaidinęs su vietiniu įžymeniu

baltu piliečiu, Williamu D. Booth, jį nušovęs ir pats iš miesto išdumęs. Paskui žmogudį leidosi visa piliečių minia, jį surado, atsigabeno atgal miestan, pataisė laužą ir pastorių gyvą sudegino. Prieš mirsiant minia dar leidis jam pasimelsti.

Keistos operacijos.

NEW YORK. Vardo Rockefellerero medikaliskame institute garsus chirurgas iš Rumunijos Tamas Jonesco šiame laike daro bandymus su operacijomis be paciento užmigdymo ir be jokio skaudulio. Chirurgas žmogui kokiuo tai budu nervus taip užmarina, kad pacientas su juo laisvai kalba ir nejaucia sopulio, norint jam čia visus vidurius išimti laukan. Jo tie bandymai Amerikos chirurgus labai nustebino, nes pastarieji manė, kad be užmigdymo negalima atlikti operacijos.

Skaitykit „Kataliką“.

Garsus Rusijos revoliudionierius Bureev, kuris atidengė agentų-provokatorių Azevą ir kitus, dabar praneša apie naują atidengimą, bet šiuo kartu moteriškos provokatorės, nekoks Annos Serebriakov iš Maskvos. Ji butent priklausanti nuo 20 metų prie revoliucionierių partijos ir yra policijos agente. Jai duodavo užlaikymą valdžia ir milijonierius Morozov.

*

Tomis dienomis numirė Bavarijos kunigaikštis Teodoras. Jis ilgai sirguliovo inkstų liga. Jo viena sesuo, Austrijos cėsorienė, buvo nužudyta, o kita sesuo sudegus gaisre Paryžiuje. Nors kunig. Teodoras buvo Bavarijos viešpatuojančios šeimynos galva, bet kraštu visiškai nevaldė, kadangi iš jaunų savo dienų buvo pasisventęs medicinai ir jo specialistikumu buvo — akių gydymas kuo plačiai pagarsėjo. Jam nerupejo nei sosto garbė, nei kariuomenė su policija.

Mokykloms.

Pranešame garbingiems mokintojams ir mokintojoms lietuviškų mokyklų, jog atspaudinome

LIETUVIŠKĄ GRAMATIKĄ

parankiausių mokinimui vaikų, nes joje yra parbrėžta mokintojų klausimai ir vaikų atsakymai. Kaina drutuose apdaruose.....50c

APART TO

turime savo spaudos dar sekančias reikalingas mokykloms knygas:

Lementorius Lietuviškoms Mokykloms Šianrinėje Amerikojė. Kaina.....25c
Chrestomatija. Dalis I.....50c
Chrestomatija. Dalis II.....50c
Chrestomatija. Dalis III.....65c
Istorija Sventa Seno ir Naujo Įstatymo.....50c

Kitokios „Kataliko“ spaudos knygos

Musiškiai užsienyje. Juokingas aprašymas tulo ruso su pačia kelionės į Paryžių. Parašė N. A. Leikin, Išguldė Magnus Parvalkietis. Pust. 216. Kaina.....50c

Vėjinis Malunas. Pagal lenkišką parašė P. B. Puikus aprašymas apie žydą maluninką. Pust. 64. Kaina.....50c

Ciecorius Domicijonas ir Kasėjai Katakumbose. Istorisks aprašymas laikuose krikščionių persekiojimo. Kaina.....50c

Gyvenimo Gabalėliai. Telpa joje 13 puikių apsakpmėlių apie vargus šiandieniniame gyvenime Lietuvoje. Pust. 50. Kaina.....25c

Dangus. Pagal K. Flaumaron parašė P. Brandukas Pust. 193. Kaina.....60c
apdaryta.....75c

Rašant ar siunčiant pinigus uždėkit tokį antrašą:

JONAS M. TANANEVICZE,

3244 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Naujausis Lietuviškai-Angliškos Kalbos

RANKVEDIS

Norints yra daugelis išleistų Lietuviškai-Angliškos kalbos Rankvedžių, bet nuolat girdint lietuvių skundžiantis, kad jiems yra anie neparankūs, nesuprantami, mes išleidome naują Rankvedį, kuris bus prieinamu ir suprantamam kiekvienam, nors ir labai mažai mokytam lietuviui. Su šito Rankvedžio pagalba kiekvienas, nors ir nė žodžio nemokantis angliška, be pagalbos mokintojaus trumpame laike išmoks skaityti, rašyti ir grynai kalbėti angliška. Jame mat surinkta reikalingiausi žodžiai, pasikalbėjimai, trumpos pasakaitės, vardai visokių daiktų ir tt. Pirmiausia jame telpa lietuviški žodžiai, paskui angliški, o trečioje eilėje kaip reikia teisingai ištarti angliškus žodžius. Ant galo dar telpa labai naudingas lietuviams pamokinimas: Kaip tapti Jungtinių Amerikos Valstybių piliečiu. Nusipirkę tą knygą ir atidėję nors trumpą valandėlę liuso laiko įgysite sau neapmokamą turtą, nes išmoksate taip mums reikalingą šioje šalyje anglišką kalbą.

Jos kaina: Prastuose apdaruose.....\$1.00

Drutuose audeklo apdaruose.....\$1.25

P pinigų siųsti reikia ant šio adreso:

JONAS M. TANANEVICZE,

3244 So. Morgan St., Chicago, Ill.

4

Lietuviams!

Gyvename krašte, kuris su savo pažanga eina pirmiau kitų. Čia viskas vystosi, auga, didinasi ir tobulinasi kiekvienoje visuomenės gyvenimo rūšyje nei kur kitur.

Tasai milžiniškas pažangumo judėjimas šviesiausia atsimušo preseoje.

Amerikos laikraščiai stovi pirmoj eilėj už visus kitus pasaulio laikraščius su savo ypatybėmis, su informacijų gausybe ir pigumu.

Amerikos laikraščio skaitytojas, paėmęs laikraštį į rankas, mato viską, kas pasaulyje dedasi, kas atsitinka šitame krašte, žino kas veikia jo mieste, apeliokėje ir valstybėje.

Ir mes, lietuviai, esame dailimi tos pirmžengystės tų laikraščių ir mes privalome su tomis Amerikos vilnimis plaukti, eiti su pažanga, nes pasipriešinimas gali mums atnešti pavojų. Taip kaip Amerikos laikraščiai su savo pirmynžanga daro stebėtinus dalykus, taip ir mes lietuviai privalome to kelio laikytis.

Privalome skaityti "Kataliką" ir jo išleistas moksliskas knygas, o tuokart mes įgysime daugiau šviesos ir pastebėsime kas pasaulyje veikia.

Laikai jau pasitaisė, kongreso nutarimai apie maito tarifą visas abejones nuvarė šalin. Dirbtuvų savininkai žino ko laikytis, ir pramonė pradeda eiti su visu smarkumu. Ant darbo stokos niekas nesirastis.

Daug skolų, kokios nuo seniau pasiliko, kuomet Amerikoje buvo krizis, atneša išleisti nuostolius, dėlto, broliai lietuviai, meldžiama su tomis skolomis tuojau atsilyginti, idant laikraščiai "Katalikui" padaryti pagerinimus, kad būtų daugiau žinių ir apysakų.

Daug gauname naujų užsakytojų, gauname daug laisčių, kurių nereklamuojame, kaip kad kiti laikraščiai daro, bet atsiranda taip pat lietuvių, kuriems paminėjus apie laikraščio skolą, nieko neatsako.

Kad padaryti geresnę tvarką, maloningai meldžiama, Gerbiamųjų "Kataliko" Skaitytojų užsimekėti užsilikusią prenumeratą ir pagaliau atnaujinti naują.

Kad Gerbiama "Kataliko" Skaitytojai būtų užganedinti, darome tik dėl jų sekančias ofertas:

Kas atsilygis už "Kataliko" užtrauktas skolas, tasai gaus dovanų mūsų spaudos knygų vertės 50c.

Užsimekėjusieji už šiuos metus pilnai, jei "Kataliką" užsisakys ateinančioms metams, ty. jei prisijus 2 dol., gaus dovanų mūsų spaudos knygų vertės vieno dol. Knygas galima išsirinkti iš mūsų kataliogo.

Kas nuo šio laiko naujai užsisakys "Kataliką" ir prisijus 2 dol. — tam laikraštis ligi Naujų Metų siuntinėsis veltui ir gaus dovanų mūsų spaudos knygų vertės 75c.

Tas dovanas garsiname tik tai trumpam laikui, dėlto tegul dabar lietuviai pasinaudoja.

Laiskus rašant ir pinigus siunčiant adresuoti:

J. M. TANANEVICZE
3244 So. Morgan st.
Chicago, Ill.

Savaitinis Kalendorius

Gruodis 1909 m.

9 k. Leokadijos panos.
10 p. P. Mar. Loret.
11 s. Damazo pop.
12 N. Spiridijono vysk.
13 p. Lucijos panos kank.
14 u. Nikazijaus vysk.
15 s. Kristinos panos.

REDAKCIJOS PATEMIJIMAI.

Andai "Vien. Lietuvnikų" rašė, kad gavus iš Argentinos laiška, kuriame pranešta, kad Buenos Ayres jau neatrandama Andriaus Vištelio, kuris tenai buvęs prieglaudos namuose. Tuotarp p. M. J. Damijonaitis paskui "V. L." pranešė, kad A. Vištelius vis dar tebegyvuojas Buenos Ayres ligonbutyje, iškur neseniai gautas net laiškas.

Laikraštinių suvažiavimų klausimas netikėtai sujungia visą lietuvių inteligentią Amerikoje ir tarsi tasai klausimas pavirto visuomeniškuoju rašytojų klausimu, bet jau ne laikraštinių. Visi dabar kur buvę nebuvę prideda savo tris grašius prie to reikalo, suteikia pamokinius, perspėjimus ir net programus tašo, kol vėl nenuslopins to kilto užmymo.

Reikia priminti, kad buvo užmanyta klausimas suvažiavimui tik vienų redaktorių ir išleistoju, bet anaipol ne visų podraug bendradarbių ir rašytojų. Duokite šventą ramybę, leiskite pirmiausia suvažiuoti laikraštiniams, o tik paskui bus galima pagalvoti apie rašytojus ir bendradarbius. Leiskite pirmiausia padirbtinti pamatą, o tik paskui bus galima statyti namai. Nes jei dabar peraukštai šoksim, turėsime kristi žemyn ir tasai klausimas pasiliks vėl tik pasenusiu klausimu.

Štai čia dar tarp laikraštinių eina sau ramūs balsavimai kas link suvažiavimo, o nekurie "rašytojai" ima jau galvoti apie kiltų kilčiausias ideas. Štai pav. p. J. Stasiulevičius per "Tėvynę" iš to laikraštinių suvažiavimo padaro "Raštinių Sąjungą", tai "Sąjungai" meigia kuopas, iškuria "Sąjungai" organą ir pamatuoja net organo pakraipą. Ir stebėtina, kaip tie mūsų "rašytojai" laikraštinių suvažiavimo klausimą tuojau pasuka į savas vėzes!

"Draugas", rašydamas apie redaktorių ir išleistoju suvažiavimą pamini "pastabose" vieno savo skaitytojų laiška, kuriame reikalaujama, kad redaktorių suvažiavime būtų apsvaistytas skaitytojų laikraščių skaitymo palengvinimo budas. Girdi, reikią, kad laikraščiuose nebūtų vartojamos svetimos raidės miestų, vietų ir pavardžių paženkliniui, bet vieniškas lietuviškos. Dabar daugelis skaitytojų nežina, kaip ištartti angliškai parašytą vardą, per ką neretai klysta.

Ir "Draugas" tą savo skaitytojo užmanymą su mielu neturi paremia, nepaisydamas net ir to visko pasekmes, jei ištikrųjų laikraščiuose angliški žodžiai būtų rašomi lietuviškos raidėmis taip, kaip tie žodžiai tikrai išsitaria. Imkime pav. Lietuvos laikraščius, kuriuose viskas rašoma, taip sakant, lietuviškai. Tenai atran-

dama paminėtus pav. vardus: Kuk užot Cook, Piri užot Peary, Čikagas užot Chicago ir t. t. Ir kokia tai didelė iš tokios rašybos nesąmonė ir lietuvių tamsinimas!

Lietuviai amerikietis ar gyvenantis Lietuvoje, prisiskaitęs tų svetimų žodžių "lietuviškomis" raidėmis, užtikriname, nemokės atsakanciai nei antrašo ant laiško parašyti, nes jam bus inkalta galvon pav. ne "Shenandoah", bet "Senadoris", ne "Brooklyn", bet "Brocklina", ne "Paulina street" bet "Palain street" ir t. t. Laiškai su tokiais antrašais keliautų tik ant Marso, bet ne paskirton vieton. Taigi ir dėkojama dar Dievui, kad lietuviški laikraščiai Amerikoje tos "rašybos" neprišavinio ir neaptemdė proto prasciokams, kuriems ant kiekvieno žingsnio reikalinga anglų rašyba, o ypatingai tikri miestų, vietų ir žmonių vardų užvardinimai, bet ne kokios ten "lietuviškos" raidės.

"Goniec Vilen." praneša, sužinojęs iš tikrų šaltinių, kad Ryme utarta paskirti vyskupais: kun. Antaną Karosą, Žitomiriaus pavykupi, Seinų vyskupų; kun. Gasparą Cirtautą, Žemaičių vyskupystės valdytoją, Žemaičių vyskupų; kun. Joną Maculevičių, dabartinį Žemaičių seminarijos rektorių, Žemaičių pavykupi. Visi trys lietuviai ir lenkams tas labai nepatinka.

Dar apie statomąjį seserų vienuolyną

Užsakytojų kun. A. Staniukyno dienų nebuvo lietuviškų šv. Kazimiero seserų vienuolyno kartinio akmens pavšventimas. Akmenį turėjo pašvęsti pats Jo Mal. Chicago arcivyskupas, žadėjo taip pat toje iškilmybėje dalyvauti kelios Chicago lietuvių draugystės, kurias kun. Staniukynas su kun. Serafinu prisiprašė, tačiau viskam užkencė smarkus lietus nuo pat ryto, o paskui šaltis. Ir taip viskas pakriko. Rodo Jo Mal. arcivyskupas paskirton vieton išvažiavo, bet turėjo grįžti be nieko, nes tą dieną nebuvo galima iš namų ir nosies iškišti.

Tokia tai liudna to statomo pirmo lietuviško vienuolyno pradžia. Bet kokia bus jo pabaiga, tai ateitis mums aiškiau parodys.

Tokai nepasisekimas — nėra abejonės — tai paties Dievo leidimas, nes kun. Staniukynas su kun. Serafinu manė pačiu abudu, be niekieno pagalbos, pastatyti tą išmintybės sostinę ir paskui nešioties sau liaurų vainiką. Šiandien savarankiskas veikimas žmonių draugijoje visais nepapenčiamas. Jei tasai vienuolynas statoma už visuomeniškas aukas, tai visuomenė turi žinoti, kas statoma, kur, kaip ir kodėl? Bet jei jau dēlei kokios ten, atgyvenusios savo amžių, ambicijos nenorima visuomenės tuose dalykuose klausytis patarimo, tai tik nors tegalima tai visuomenei pranešti, kam tikrai jų tos aukos sunaudojama. Jei šian die per laikraščius klausiamo revoliucijos aukų ir kitų sąskaitų, tai dēlo negalima būtų paklausti to visko pas kun. Staniukyną? O tas ir labai reikalinga, nes lietuvių netik kad gali pinigų aukoti, bet nori žinoti, kaip su tais pinigais ir šeiminingaujama.

Bet vargiai sulauksime tokių atsakaitos, nes sėrmėgiamas tas nebireikalinga kaip buvo nebireikalinga Chicago lietuviams žinoti apie to kartinio akmens pašventimą. Apie tą pašventimą išgirdo tik Pensylvanijos "Draugo" skaitytojai, bet regis nei vienas ir jų nedalyvavo.

O juk Chicagoj statoma tas vienuolynas. Chicagoj leidžiama katalikiška laikraštis. Chicagoj didžiausia lietuvių kolonija ir ant tos tos taigi kolonijos sprando užkramtama tasai netikėtus vienuolynas. Nors vienuolynui aukas deda visi Amerikos lietuviai katalikai, tai vienok vis gi nereikia užmiršti patarles: kam teks neteks, o tam Simukui vis gi papuls, už visus reiks atsakyti. Chicago lietuviams reikės daugiausia lėšų pakelti tame reikale.

Chicagoj randasi didžiausi lietuviai vertelgos, amatninkai, kurie remia savo pastangomis viską, kas yra lietuviško, kas tik yra tautiško, katalikiško.

Ir tai gi prieš statysiant vienuolyną, kun. Staniukynas visus lietuvius ir viską, kas čia yra lietuviško, apsilenkė, ir pats be niekieno žinios pradėjo darbą, kuris atsieis kelias dešimt tukstančių dolerių.

Apie vienuolyno statymą nepaskelbė nei "Katalike", nepranešė vietiniais lietuviams to užmanymo ir tai dar net iškilmybės pastarosios vietiniame laikraštyje nepagarsino ir laukė, kad vietiniai lietuviai katalikai ant rankos pamojimo susibėgs ir pasitikės Jo Mal. arcivyskupą, o kun. Staniukynui ir Serafinui bus už tai didelė garbė.

Pasiklauskime dabar dar, kas tą vienuolyną stato? Gal lietuviai? Juk tarp vietinių lietuvių netruksta amatninkų ir dailininkų, neprastesnių už svetintaučius? Lietuviai čia visai aplenkti, lietuvių aukos pavedama svetintaučiams. Argi tai doras tokiai pasielgimas?

Štai kontraktorius p. L. Petelis, lietuvis, pastatydino Šv. Jurgio K. parapijos mokyklą, vertės 66.000 dol., kokios neturi nei viena lietuvių parapija visame sviete. Atliko darbą, kad malonu pasižūrėti į tą lietuvių, galima sakyti, gimnaziją, kur vaikeliams lavinama protas. Padarė geriau už svetintautį.

Štai nunai Chicagoj statoma lietuviui komisijonieriui, p. Elias, milžiniškas bustas, vertės kelių dešimčių tukstančių! Bustą stato taip pat lietuvis, p. A. Bijauskas. Lietuviai kontraktoriai ir daugiau panašių darbų atliko kuogeriausia net tik saviems, bet ir svetintaučiams. Tuo tarpu dabar vienuolyną stato svetintaučiai, o aukos renkamos tik nuo lietuvių.

Dėlko taip viskas veikiama, gal malonės kun. Staniukynas su Serafinu paašikinti, nes Chicago lietuvių visuomenės tais klausimais labai užimta ir jai norėtusi viskas žinoti, dėlko ji aplenkta ir paniekinta ir dėlko lietuvių centais palaikoma svetintaučiai, jei tokius darbus galėtų atlikti ir patis lietuviai.

Kasyklų aukos.

Iš priežasties baises nelaimės, kokia neseniai atsitiko anglekasykloje Cherry, Ill., Amerikos laikraščiai rašo apie liudnas užmuštų ir sužeistų žmonių skaitlines visuose nelaiminguose atsitikimuose Amerikos kasyklose.

Per pastaruosius dvidešimt metų suviršum 30.000 žmonių

pražuvo ant vietos nuo plyšimų, kasyklose, o apart to keli tukstančiai žmonių buvo sunaikau ar lengviau sužeista.

Ir kituose kraštuose buna nelaimingi kasyklose atsitikimai ir plyšimai, bet statistika parodo, kad pagal skaitliaus tų nelaimingų atsitikimų pirmą vietą visuomet užima Jungtinės Amerikos Valstybės.

Jau tik šiais metais vietinėse kasyklose pražuvo 500 žmonių, neskaitant 400 aukų, žuvusių dabar Cherry, Ill.

Pagal Geologijos Inspekcijos Jungtinės Valstybės sąskaitos, ant kiekvieno 1.000 žmonių kasyklose užmuštųjų procentas yra didesnis nei bile vienoj kitoj kokioj viešpatystėje. Didžiojoje Britanijoje procentas užmuštųjų ant kiekvieno tukstančio išneša 1.28; Prancijoje 0.9; Belgijoje 1.00; Prusuose 2.06, o Jungtinėse Amerikos Valstybėse 3.39.

Sekanti lentelė parodo aukų skaitlių kasyklų nelaiminguose atsitikimuose nuo 1890 ligi 1907 m.

metai ankos	metai aukos
1890— 701	1899—1.243
1891—1.076	1900—1.493
1892— 359	1901—1.594
1893— 965	1902—1.828
1894— 957	1903—1.796
1895—1.057	1904—1.999
1896—1.120	1905—1.097
1897— 947	1906—2.061
1898—1.649	1907—3.025

Iš tos statistikos du dideliu nelaimingu atsitikimu nuo dujų plyšimo buvo laikomu pirmą smarkiausiu ir didžiausiu: pirminis atsitikęs Jacobs Creek, Pa. Gruodžio 19 d. 1907 m. Tuokart pražuvo 250 žmonių. Antrasis plyšimas buvęs Monongah, W. Va., Gruodžio 6 d. tais pačiais metais, kur 308 anglekasiai susilaukė sau baisios kentėjimų mirties.

Monongah beveik 400 žmonių buvo darbe kasyklose No. 6 ir 8, priklausančiose kompanijai "Consolidated Coal Co." iš Baltimore. Tose kasyklose vienu laiku plyšimas atsitikęs, norints kasyklos viena nuo kitos gulėjusios už mylios, bet buvusios sujungtos tuneliu. Tiktai penki anglekasiai išėję. Kiti tuojau ant vietos nuo užsidegusių dujų pražuvo.

Septyniolika dienų vėliau po tai tragedijai Monongah'e, kasykloj Dorr, priklausančioj kompanijai "Pittsburg Coal Co.", Jacobs Creek, Pa., vėl atsitiko dujų plyšimas ir 250 žmonių pražuvo. Tiktai vienas žmogus iš kasyklos išėjo gyvas. Nelaimingų anglekasių lavonai taip buvo subiaurinti ir sumalti, kad nebuvo galima pažinti lavonų. Pastaraisiais metais Illinois valstybėje, norints yra daug kasyklų, nebūta didelių nelaimingų atsitikimų. Didžiausia katastrofa buvus Zeigler, Ill., Sausio 10 d. š. m. Tada pražuvo 27 darbininkai.

Tai buvo antrasis toj kasykloj nelaimingas atsitikimas, kadangi tenai 1905 metais žuvo net 51 žmogus. Nelaimingas atsitikimas, koksai šiemet buvo valstybėje Illinois, galima paminėti Benton, Ill., Vasario 17 d., kur kasykloje pražuvo 4 žmonės.

Didžiausia nelaimė 1908 metais patikus kasyklą Marianna, Pa., prigulincią kompanijai "Pittsburg-Buffalo Coal Co.", Lapkričio 28 d., kur pražuvo 128 žmonės. Beveik pusė užmuštųjų buvę amerikoniai, o visi kiti — ateiviai. Tasai nelaimingas atsitikimas netik anglekasiams, bet ir visiems kasyklos inžinieriams buvo visai netikėtinas, kadangi Marianna kasykla buvo laikoma per pavyzdį visoms kasykloms.

Ko raibasis paukštuzėli...

Ko raibasis paukštuzėli,
Toks tu linksmas nuolatos:
Visą mielą vasarėlę
Čiulbi-ulbi ant šakos?

Niaugi jokių rupestėlių,
Niaugi jokių tau vargų
Nėra, mano mažulėli?
Niaugi visados smagu?

Keistas klausimas, žmogeli!
Kas gi nekencia vargų?
Tai ir man, mažam paukšteliniui,
Yr nevisada smagu.

Štai vos keletas dienelių
Likau vienas, kaip matai:
Nėr patytės ir vaikelų!..
Niaugi tai maži vargai?

Išlekiau aš paieškoti
Maisto: mūsų ir sliedų.
Parnešu jiems atiduoti, —
Nėr patytės, nėr vaikų!..

Ką darysi, paliudėjau,
Šiek tiek pasigraudinau
Ir čiulbėti vėl pradėjau...
Buk ir tu toksai, žmogau.

Nenuliusk per daug nelaimėję,
Juk tai Dievo vis valia,
Nedrebek per daug ir baimėję —
Dievas geras — jo galia!

Br. Sumeliškietis.

toms su savo prietaisomis ir įvairiais apdraudimais.	1907— Tokio, Jap.	470
Trimis minutėmis prieš dujų plyšimą valstybės inspektoriaus pabaigė kontroliavęs kasyklą ir pripažino ją visai nepavojinga ir pats išėjo ant paviršiaus, kad tuo tarpu ištiko plyšimas.	1907— Birmingham, Ala.	12
Norints Jungtinės Valstybės tarp kitų kraštų užima pirmą vietą apsilėidime kas link anglekasių gyvybės apsaugojimo, tai vienok verta čia pridurti didelius kasyklose nelaimingus atsitikimus kituose kraštuose. Ir taip 1906 metais Prancijoje, arti Calais kasykloje Courriere pražuvo 1.060 žmonių. Visas tenaitinis miestelis neteko vyriškos lyties.	1907— Charleston, W. Va.	28
Vokietija, Valija, Meksikas ir Japonija taip pat turi liudnas sąskaitas iš kasyklų nelaimingų atsitikimų.	1907— Mud Lick, Ky.	12
333 žmonės pražuvo Westfalijoje (Vokietija) 1908 metais vienoj kasykloj. Valijoje būta taip pat daug atsitikimų, kad pražuta kasyklose nuo 50 ligi 200 žmonių. Tokio (Japonija) 1907 metais pražuvo 470 anglekasių. Meksike, kasykloje Laz Esperanzas žuvo 123 žmonės.	1907— Rato, N-M.	15
Jungtinių Amerikos Valstybių trys valstybės atsižymi su nelaimingais atsitikimais kasyklose, butent: Pensylvanija, Alabama ir West Virginia.	1907— Coaldale, W. Va.	21
Nelaimingų kasyklose atsitikimų smulkmeniškai suskaičiuojamas pastaraisiais metais perstatato sekančiai:	1907— Pocahonta, Va.	70
metai vieta aukos	1907— Tsing Tan, Kinai	112
1881— Bradwood, Ill.	1907— Negaunee, Mich.	17
1894— Albion Col., Valia	1907— Monangah, W. Va.	398
1902— Fraterville, Tenn.	1907— Yolande, Ala.	81
1902— Rolling Mill, Pa.	1908— Hannah, Wyo.	70
1903— Hannah, Wyo.	1908— McAlister, Okla.	30
1904— Tercio, Cal.	1908— Hamm, Vokiet.	339
1905— Virginia City, Al.	1908— Marianna, Pa.	125
1905— Zeigler Ill.	1909— Zeigler, Ill.	27
1905— Kas. Valioj	1909— Bluefield, W. Va.	100
1905— Diamondville, W.	1909— Veszprem, Ung.	240
1905— Kursk, Rusija	1909— Boswell, Pa.	5
1905— Princeton,	1909— Birmingham, Ala.	17
1905— Prusuose	1909— Benton, Ill.	4
1905— Wicox, W. Va.	1909— Joplin, Mo.	5
1906— Bluefields, W. Va.	1909— Calumet, Mich.	3
1906— Johnstown, Pa.	1909— Evansville, Ind.	6
1906— Century, W. Va.	1909— Wehrum, Pa.	17
1906— Durham, Angl.	1909— Trinidad, Colo.	9
1906— Courriere, Fran.	1909— Pittsburg, Kan.	40
1906— Oakhill, W. Va.	1909— Mateahaula, Meks.	15
1906— Quarto, Colo.	1909— Furora, Mo.	5
1907— Primero, Colo.	1909— Cherry, Ill.	400
1907— Fayetteville, W. V.		
1907— Saarbrueck, Pr.		
1907— Las Esperanzas		
1907— Forbach, Vok.		
1907— Monongahela, Pa.		

Du bilijonų dolerių nuostolių.

Jungtinių Valstybių senatorius iš valstybės Rhode Island ir tautiškos monetariškos komisijos pirmininkas, Neleoni W. Aldrich, andai New Yorko viešbutyje Astor turėjęs kalbą, susirinkus įžymesniams vyrams. Senatorius pasakė, kad depresija (krizis), kokia viešpatavo 1907 metais, Jungtinės Valstybės atsiejus daugiau poros bilijonų dol.

Susirinkime buvo New Yorko ekonomiško klubo sąnariai, kurie parengė metinę puotą. Ton savo puoton priėmė kaip svečius monetariškos komisijos garbės sąnarius, ambasadoriu Henry White ir Davidą J. Hill.

Kalbant apie reikalingumą permainos mūsų monetariškoj sistemoj, senatorius Aldrich pasakė labai svarbų daiktą, butent, kad tokio krizio fatališkos pasekmės neikuomet negali but prigulinciai apskaitomos.

Ta amerikoniško krizio pradžinga įtekme atjausta visame pasaulyje, o Jungtinės Valstybės tik per plauką išvengė visiško subankrutijimo iš atžvilgio kredito nupuolimo ir netekimo kainos popierių buvusiu jų priverstinis kainos vartojime.

Puotoje dalyvavę į 1.200 asmenų kapitalistų.

S. L. R. K. A. REIKALAI.

ADRESAI CENTRO VALDYBOS S. L. R. K. AMERIKOJE.

Kun. S. Pautienius, prezid.
P. O. Girardville, Pa.

Jonas Rikteraitis, vice-prez.,
67 James St.,
Waterbury, Conn.

Kaz. Krušinskas, sekret.
324 So. 1st St.,
Brooklyn, N. Y.

Gabris Laibinis, išdininkas,
P. O. Box 135
Duryea, Pa.

Kas o s g l o b ė j a i:

Jonas Vieraitis,
107 So. Harding St.,
Worcester, Mass.

Kazys Vaskevičiaus,
186 Jefferson St.,
Newark, N. J.

Kun. V. Vizgirda, knygusis,
190 So. Meade St.,
Wilkes-Barre, Pa.

Kun. V. Staknevičiaus, dvas. vad.
207 Adams St.,
Newark, N. J.

VYRIAUSYBĖ 85 KUOPOS SUSIV.
L. R. K. A. AMERIKOJE.
St. Anučasauskis — Prz.
1641 W. 46 St.

Aug. Saldukas — Sekr.
4715 S. Wood St.

St. Marcinkevičiaus — Kasier.
1643 W. 46 St.

VYRIAUSYBĖ 15 KUOPOS SUSIV.
L. R. K. A. CHICAGO, ILL.

Jul. Dychavičius — Prez.
882 — 32 nd St.

Iz. Nasieda — Kasier.
917 — 33-rd St.

Kaz. Lamsargis — Sekr.
4735 S. Hermitage ave.

1-MOS KUOPOS S. L. R. K. A. VYRIAU.
STYBĖ, EDWARDSVILLE, PA.

S. Paukštis, prezid.
Russell St.

S. Tamulis, kasierius,
100 Hill Side Ave.

J. Kučinskas, sekretorius,
238 Slocum Ave.,
Kingston, Pa.

VYRIAUSYBĖ 36 KUOPOS SUSIV.
L. R. K. A. NEWARK, N. J.

K. Vaskevičius — Pirm.
186 Jefferson St.

A. Radzevičius — Rašt.
194 New York ave.

P. Pranis — Išdin.
81 Warwick St.

S. L. R. K. A. Reikalų
Perzvalga.

Jau pusė metų praslinko
nuo seimo, bet išrinkta seime
komisija Centro knygų peržiū-
rėjimui, pradėdant nuo XXIII
lig Clevelando XXIV seimo,
ligioli vis dar tebebiega. O
kam reikalinga peržiūrėti tas
knygas, jei Susivienijimo pre-
zidentas jau išmokėjo „Žvaig-
ždei“ palaikytis seime pini-
gus. Seime aiškiai nutarta,
kad pinigų nemokėti tol, kol
nebus perkrautos Centro kny-
gos, bet kas sakė, pav. tokiame
prezidentui pildyti seimo nu-
tariamą. Šitame reikale yra
atsakoma prieš visuomenę iš-
rinkta knygų peržiūrėjimui
komisija, pp. Vieraitis ir Stan-
kevičiaus. Laukiama nuo jų
paaiškinimo, dėlko ligioli kny-
gos neperžiūrėtos?

Gal Susivienijimo sąnariai
atsimena garsintą „Kataliką“
(No. 40) Centro valdybos su-
sivienijimo protokolą. Centro
valdybos tuomet tarp kitko
nutarta: „... kad Centro val-
dybos antraštai turi būti gar-
sinami „Drauge“ tik syki su
bertainine atskaita, ne kitaip.“
Dabar gi dėku Dievui tie an-
traštai garsinami kiekviename
„Drauge“ numerį ir Centro
valdyba tuo pakakinta. Tai
vis veikiama lietuviškai, ka-
dangi švietimaučių organiza-
cijose tokiu dalyku būtų pra-

sikaltimas, o musikiams vis-
viena. Ir tokiu būdu nutari-
mai pildoma.

Per „Kataliką“ (No. 41) p.

Z. K. klausė, ką veikė perei-
tame seime išrinkta presos ko-
misija, butent kun. Halabur-
da, kun. Matulaitis ir p. Skun-
skis. Bet ligioli tie komisijos
sąnariai nemano visuomenei
paaiškinti apie savo „nuveik-
tuosius“ darbus. Gal kas iš
buvusio seimo gerbiamųjų de-
legatų paaiškys, ką minėta ko-
misija veikė, nes tas svarbus
dalykas žinoti ateinančio sei-
mo delegatams.

Worcesterio lietuvių klebo-
nas, kun. Bukaveckas yra tik-
ras „Draugo“ apaštalas. Jis
ant kiekvieno žingsnio „Kata-
liką“ peikia, o visiems siūlo
„Draugą“. „Draugas“ tokių
savo apaštalų turi net kelis,
kur Susiv. kuopos suvaržytos
vidurinių šimtmečių sistema.

A. S.

Iš ko susideda Itali-
jos mafija

Signor Italo Alongi, aps-
kūstas už pašovimą vieno vy-
ro per demonstracijas Paler-
moje, o paskui teisme atrastas
nekalto, parašė knygą apie
mafiją, gyvuojančią ant Sici-
lijos salos. Jis toje savo knygoje
apkalba aiškiai mafijos (slap-
tų italų draugijos) metodus ir
policijos budus, kuriais nori-
ma toji draugija išnaikinti.
Sako jis, kad mafija esanti ge-
rai suorganizuota vakarinėje
Sicilijoje ir priimanti savo tar-
panį sąnarius visų luomų
žmones.

Mafija padalinta į tris dalis:
pirmutinė, susideda iš bėdinių
piktadarių, kurie pildo pa-
prastasis piktadarības ir
glaudžiasi visi krūvon su tik-
slu išvengti bausmių, kaip
prisako krašto įstatai.

Antroji susideda beveik iš-
imtinai iš vieno mažesnių ūki-
nių ir kalnėnų, taip pat dva-
rų užveizdų, kurie apgina tuo
būdu nuo tų piktadarių savo
arba savo ponų mantą ir nu-
kreipia šalin visokią mafijos
pagiežą, nes pastarosios sąna-
riai bile už nieką nuodija gal-
vijus, degina namus, naikina
jauvis ir t. p. pildo piktadary-
bes. Už taigi prie tos draugi-
jos ir priversti prigulėti ūki-
ninkai ir dvarų prižiūrėtojai.

Trečia mafijos kategorija ži-
noma kaip aukšta mafija, su-
sidedanti iš turtingų žmonių,
bajorų, žemvaldių, kurie nau-
dojasi žemesniuojų luomu,
kad gauti politiškas sau vald-
vietes ir tuo būdu autmesti
krašto valdžiai savo norus.

Mafijos sąnariai — visi rin-
kėjai ir atstovai, kuriuos jie
renka parlamentau, tie visuo-
met užstoja valdžią. Valdžia,
kad neprarastų jų balsų, be-
veik visuomet sutinka su jų
reikalavimais, net ir tada,
kuomet atsieina iš kalėjimo jų
sąnarij-piktadarij paleisti.

Signor Alongi sako, kad
vienatinis budas su mafija ko-
voti — užginti ginklų nešioji-
mas, neduoti j Ameriką pa-
spartų piktadariams ir padi-
dinti policijos spēkas.

Plieno orlaivis.

Vienoj, Daimlero motorų
dirbtuvė dirbdina styrimis
orlaivis, visas iš plieno. Užuo-
t pasinaudojimo guma arba šil-
dangi svertimaučių organiza-
cijose tokiu dalyku būtų pra-

minu, kaip Vokietijos grafas
Zeppelin, Austrijos išradėjas
Herr von Walach visą orlaivį
dirbdina iš plieno.

Nors tasai orlaivis jau senai
taisoma, vienok to visko smul-
kmenos niekam nežinomos.

Orlaivio didumas ir-gi nežino-
mas, bet patirta tas, kad orlai-
vio plieno sienos busią beveik
pusė colio storos, susidedan-
čios iš plieninių skardų. Skar-
das išlenkiama su elektros pa-
galba.

Orlaivis busiąs cigaro pavy-
dalo, apdažytas specialiai
parinktu dažu, kuris per save
neperleisias oro.

Orlaivio sunkumas busiąs
28.000 kilogramų. Orlaivis be-
to su savimi galės pasiimti
gazelino 2.500 kilogramų, ko
jam busią pakaktinai 24 va-
landoms.

Žengiant Zeppelino pavyz-
džiu, to orlaivio išradėjas ga-
zo maišą padalijo taip, kad
jei vienas skyrius turėtų ply-
ti, orlaivį palaikysią ore kiti
gazo skyriai. Taip pat daro ir
prancūzai, dirbdami savo ka-
riškus orlaivius.

Dokle (kaše) galės sutilpti
20 asmenų ir balastas formoje
dviejų aeroplanų Farmano ti-
po. Bet prie to orlaivio busią
įtaisyta virtuvė, kurioje busią
verdamai valgiai keleiviams ir
įgulai. Busią ten taip pat ma-
žyčiai salionai ir miegkamba-
riai.

Atsitikus karui visi aeropla-
nai (lakstytuvai) busią naudo-
jami, kaip torpedvaltis. Tasai
orlaivis, žinomas dalykas, ne-
busiąs taip greit sunaikintas,
kaip guminis arba aliuminis ir
turi but taip pataisytas, kad
galės drasiai susidaužti su savo
oro priešininkais.

Gasas užsilakysiąs geriau
nei kituose orlaiviuose, kada-
gi busiąs plieninis. Pleniui
nekenksią jokios oro permai-
nos.

Orlaivis turėsias Daimlero
motorą. Už trijų mėnesių tu-
rįs but pabaigtas ir busiąs pa-
vestas bandymams, o paskui
dovanotas Austrijos valdžiai.

Austrijos armijos inžinierių
skyriaus porūninkas Wallach
tuo orlaiviu valdysiąs. Toksai
orlaivis labai daug lėsuoja.

Žibalo trustui
smugis.

Jungtinių Valstybių apskri-
čio apeliacijos teismas mieste
St. Louis, Mo., įsakė išrišti
trustą Standard Oil Co. New
Jersey valstybėje, kadaigi su-
sektą, jog tasai trustas peržen-
gęs Shermano antitrustų įsta-
tus. Trustas Standard Oil,
taip pat kelios kitos pagalbi-
nės kompanijos, kurios varė
prekybą žibalu arba žibalo
produktais keliose valstybėse,
taip pat užsienij, stengėsi pa-
daryti suokalbi, su tikslu ap-
ribuoti prekybą keliose valsty-
bėse, kas priešinosi įstatams.

Bylą prieš trustą pradėjo
valdžia 1906 metais. Byla te-
sėsi ligioli ir jos bėgis buvo la-
bai žingsnis. Amerikos mili-
jonieriai į teismus turėjo pri-
buti kaip liudinininkai ir pa-
sakoti apie tos milžiniškos
žibalo korporacijos įvairius
darbus. Apeliacijos teismo iš-
tarmė apskelbta vienbalsiai
teisėjais Vanderventer, A-
dams, Hook ir Sanborn. Tų
teisėjų pavardės ištikro vertos
užrašyti Amerikos krašto isto-
rijon, kadangi jie su savo dra-
sa prieš trustą, užsitarnavo to-
kią sau pagarbą, o juo labiau,
kad ligioli tasai trustas buvo
nepergaliamas ir jis nieko ne-
sibijojęs. Mat nesirasta niekur
prieš jį teisingų teisėjų, o tru-
stas retkarčiais kitus valdžios
perstatytojus mokėdavo papir-
kti.

Svarbiausiu kaltininku toj
byloj buvo garsus John D.
Rockefeller, kuris yra minėto
trusto įkurėju ir visą jo galvą.
Teismo ištarmė bet New Jer-
sey valstybėje neuždraudžia
trustui varyti paprastą preky-
bą, bet draudžia jam malšinti
konkurenciją ir turėti netei-
singą ant žibalo prekybos kon-
trolę.

Is Katalikų
Gyvenimo.
(„Šalt.“)

Sintautai (Naumies-
čio apskr.). Po bažnyčios su-
degimo buvo pastatyta „šopa“.
Metams pralinkus valdžia ją
uždarė. Pamaldos per tą laiką
buvo laikomos kapinių koply-
telėje. Tik dabar dēlei įvairių
prašymų valdžia vėl „šopą“
atidarė.

Bet laikas būtų pradėti sta-
tyti naują bažnyčią. Klebonas
gana ragina, bet žmonės nei-
nia vis ko laukia. Mokesnius,
kuriuos buvo nutarę mokėti
bažnyčios pastatymui, tik tre-
čia parapijos dalis sudejo.

Veisėjai (Seinų apks.).
Retai kas negirdėjęs apie Vei-
sėjų bažnyčios didumą. Statė
ją didžiunai baudžiaivos lai-
kais, gal labiau turint omeny-
je (galvoje) dailę, o ne žmo-
nių naudą. Pastatė, bet neuž-
baigė, ir taip nepapuošta, ap-
skurus, riogso beveik per 100
metų. Ponai dingo — o para-
pija neįstengė bažnyčios tvar-
koje užlaikyti, nes bažnyčia
perdidelė. Tik užpernai a. a.
kun. Žubrys, intempęs visas
pajėgas, pataisė iš viršaus visą
prysakį, o vidurį pabaltino ir
davė gaubtas lubas. Dabarti-
nis klebonas pradėtąjį darbą
varo tolyn. Padengė švento-
riaus mūrą, rengiasi statyti al-
torius. Pažymėtina šis daly-
kas: rado užkampyje užmestus
sutrūkusius, sudulkėjusius du
paveikslus. Paveikslų didu-
mas atkreipė akį — vertę sun-
ku buvo įspėti per sunykimą.
Paveikslai — šv. Mykolas Ar-
kanjolas ir Petrovino prikėli-
mas iš numirusių — ilgio po
16, o pločio po 9 pėd. Didžia-
me altoriuje paveikslas dar
didesnis — 19 ilgio, o 11 pe-
dų pločio. Tai yra V. Jezaus
nuo kryžiaus nuėmimas. Visi
tie paveikslai, pagal žinovų
nuomonę, yra didelės vertės.

Parkviestas p. Mateušas Ka-
siulis, visus tuos paveikslus
kuopuikiausiai atnaujino. P.
M. Kasiulis yra lietuvis, Kros-
nos parapijos, kur ir tebegy-
vena. Tai žmogus ne tik sąži-
ningas, darbštus, bet ir neap-
sakomai malonus. Dirba gana
pigiai ir prisitaiko prie sąlygų.

Kruonis (Trakų apks.,
Vilniaus g.). Bažnyčią pernai
pasistatė, o klebonijos gal-
bus užbaigtos tik dabar. Dar-
bus labai sunkiai einasi. Buvo
nutarta nuo valako mokėti po
10 rub., o įmokėjo tuos pini-
gus ne visi parapijonys. Ypač
priešinasi „šlektos“, kurie sa-
ve vadina lenkais, nors lenkiš-
kai nemoka gerai kalbėti. Jie
ne tik patys nemoka pinigų,
bet ir kitiems inkalba nemo-
kėti.

Matyt jau visos Lietuvos
„lenkai“ nesugyvenami žmo-
nės.

Kalviai (Trakų apskr.,
Viln. g.). Dėkui Dievui, jau
sulaukėme naujo klebono lie-
tuvio. Dabar gal girdėsime
dažniau lietuviškus pamoks-
tus. Pirmiau buvo kun. len-
kas, kuris lietuvius skriaudė.
Nors lenkų čia kaip ir nėra,
bet jie turėjo kasnėdėl lenkiš-
kus pamokslus ir pusiau gie-
dojimus, o lietuviams buvo sa-
komi pamokslai tik kas antra
nedėlia.

Laužuva (Šiaulių aps.).
Mūsų bažnytelė buvo gana
apekurus, bet ačiu gerb. kle-
bono Demskio rūpesniui ir pa-
rapijonų aukoms, bažnytelė
vėl aptaisyta. Tik vienas da-
lykas negerai, kad klebonas
nepasirupina užbaigti muryti
kapinių tvorą. Dabar visi žy-
dai vaikščioja po kapines ir
mina mūsų bočių kapus...

Prancijos valdiškoji užsta-
tymo daiktų įstaiga, Mont de
Piete, andai dideliais afišais
apgarsinus Paryžiaus gyvento-
jams ir visiems kitiems, kad
blizgalų kolekcija parsiduo-
sianti ant licitacijos. Nors a-
fišuose nepasakyta plačiau,
kieno tie blizgalai, vienok me-
nama, kad tai jie bus Morok-
ko sultano Abdul Aziso, kuris
juos užstatė už 1.200.000 fran-
kų. Bet kad ligioli nemoka
už sumą paskirto procento, ta-
tai viskas bus parduota. Toje
kolekcijoje esama šimtai žem-
čiugų ir 20 laikrodžių. Visi
blizgalai sverią sykiu 450 sva-
rų.

„Kataliko“ agentai.

Kurie turi tiesą rinkti apgar-
sinimus, prenumeratą nuo skai-
tytojų, priminti orderius ant
visokių drukoriškų darbų ir
taip toliaus yra sie:

Karolis Kazokas

Yra mūsų agentu Chicagoje
ir apilinkėje, jis turi tiesą
rinkti prenumeratą už „Kata-
liką“, užrašyti naujus prenu-
meratorius, priminti apgar-
sinimus, drukoriškus darbus
ir tt. Jam atsilankius galite
atlikti reikalą kaip pačioje re-
dakeicijoje.

Kaz. Makarevičius,
255 Wallace St.
New Haven, Conn.

J. Petrikis
1514 Ross Ave.
Scranton, Pa.

P. Mikalauskas
Kelijantis agentas valstijo-
je Massachusets ir New Ham-
shires 320 Broadway
So. Boston Mass.

Jonas Kučinskas,
238 Slocum St.
Kingston, Pa.

Ant. Zukauskas
871-31st Pl.
Chicago, Ill.

Jos. Dzika
Box 453
Forest City, Pa.

Mikolas Voicėnavičius,
2 River St., West Lynn, Mass.

Silver Creek, Pa. ir apilinkėj
mūsų agentas yra
p. M. MATULEVICIUS.

St. Poteliunas
345 E. River St.
Plymouth, Pa.

Sabast. Valentinas,
370 Humboldt St.
Brooklyn, N. Y.

Jos Zemantaukas
39 W. Porter St.
Waterbury, Conn

Fr. Venckus,
304 N. Chicago St.
Kenosha, Wis.

John Naujokaitis,
52 Planet St.
Commercial Road E.
London, England

Kelijantis agentas
Konst. Steponis

Jonas Vieraitis,
117 Ward St.
Worcester, Mass.

J. G. Miliauckas
Union Savings Bank
Pittsburg, Pa.

Nauja Daktariška knyga
Daktaras Klėnėlu.

Su paveikslais, naudingais patarimais
ir daugybe receptų nuo visokių ligų,
graziai apdaryta su auksiniu raidem ant
apdaro, knyga parsiduoda po 1 dol. Tą
knygą gali gauti dovana! Užsiraszda-
mas „Kataliką“ ant metų, mokėdamas
prenumeratos 2 dol. mūsų agentui.

M. PALTANAVICZE
51 Millbury St. Worcester, Mass.

HUMORAS IR SATYRA.

(Tąsa).

komas už moterysčių patroną. Iš tos priežasties ta-
sai šventasis labai mergaičių gerbiamas, o ypatin-
gai pas liaudį.

Departamente Maine-et-Loire gyvena jauna
mergina, kuri nusipirkus švento Mikalojaus stovy-
lėlę ir prieš ją kasdiena karštai meldėsi, kad ji gau-
tų patogų ir gerą vyrą.

Bet regis tasai šventasis buvo nuomonės, kad
„greitas darbas nėra niekam vertas“ ir nesiskubino
išklausti mergaitės prašymo.

Jaunai mergaitei ant galo pritruko kantrybės,
taigi, nugriebus šventojo stovylėlę už kojų, išmetė
per langą ant gatvės.

Tuotarpu gatvė ėjo jaunikaitis iš artimojo kai-
mo. Mergaitė mezdama stovylėlę pataikė jam į
burną ir sukrūvino. Jaunikaitis tų namų savininką
tuojaus apskundė taikos teisėjui.

Praslinkus savaitei skundikas ir apskūstoji at-
ėjo pas taikos teisėją, bet kaip tik jaunikaitis pa-
matė jaunos mergaitės patogų ir išgastingą veidėlį,
skundą atšaukė ir į porą savačių su mergina atsi-
stojų prieš Dievo aukurą.

— Sventas Mikalojaus — švapėjo jauna mer-
gina prieš pat šliubą — dėkoju tau už tavo pagal-
bą, ant galo vyrą gavau.

MEILĖ.

Meilė yra pasigėrėjanti puokštė, bet reikia tu-
rėti drąsą ją skinti ant papulies kranto.

Meilė yra kaip užkrečiamoji liga: juo kas la-
biau jos bijosi, juo labiau jos įtekmei pasiduoda.

Meilė yra moterų gyvenime istorija, o vyrų —
epizodas.

Meilė yra riebi dirva, užsėta puokštėmis, bet
labai tankiai toji dirva aplaistoma sąsaramis.

Meilė suteikia protą tiems, kurie jo neturi, pri-
deda proto tiems, katrie jo nedaug turi, atima pro-
tą tiems, katrie jo turi perdaug.

Visame privalom saiką turėti
Retkarčiais maloni meilė,
Bet senas bobas mylėti —
Tai paprastas darbas kvailio.

Teisybę pasakius ir bobos senos
Turi gražias savo puses:
Jei aukso tur skryniąs pilnas,
Mylėk jas — nors antsyk šešias.

Meilė paprastai miršta ne dēlei nepritekliaus,
bet iš persisotinimo.

Tikra meilė yra kaip koksai dvasių apsiereiški-
mas: visi apie anas kalba, niekas anų nemato.

Meilė yra nežinau kuo — ateina, nežinau iš-
kur — pasibaigia, nežinau kaip. — Taip pasakė
mergina de Sendery.

Meilė yra nuolatinė kova — todėl pripratę ir
sakyti: meilė nepergalema.

Meilė yra liglaikinė karštligė: prasideda šur-
puliu, baigiasi žiovavimu.

Viena mergaitė taip pasakė vieną sykį į savo
suziedotinį: Buvai tamsta paskutinis, kurį galėjau
numylėti... „Juo geriau — atsakė jos busimas
vyras — nes to nuo tamtos nereikalaus, kad pas-
kui mane atsirastų dar kitas mylimas.“

Vienas jaunas žmogelis, kuris labai įsimylėjo
nepaprastai laibon merginon, paklaustas savo bi-
čiūolio, dėlko jis neįsimylėjęs riebesniam idealan,
juokingai atsakė: „Matai, mano mielas, kadangi
Mariuka yra daug laiba, esu arčiau jos širdies ir
turiu tatau trumpesnę į širdį kelią, kad ten įpulti ir
likties pergaletojum.“

Viena moteriškė, kuri savame laike vedė labai
linksmą gyvenimą, sunkiai susirgo. Jos nuodėm-
klaisis atėjo ją aplankyti ir pasikalbėjime taip ta-
rė: „Tamsta dabar privalai užmirti savo praėjusį
gyvenimą, o pasiduoti Dievo meilei...“ „Ak!
brangus kunige! — atsakė liudnai moteriškė —
negalimas dalykas man dabar galvoti apie jokią
naują meilę.“

Vieną sykį apšviestiesnių moterų susirinkime
išreikšta nuomonė, kad pirmoji meilė esanti ha-
ginga ir savyj užsidariusi; ant to atsiliepė viena
jauna mergaitė: „Jei taip, tai matau, kad aš nei-
kuomet pirmusyk dar nesimylėjau.“

(Toliaus bus).

F. Bernatowicz

Pajauta

Lizdeiko Duktė arba Lietuva XIV metašimtyj.

Istorikas Romanas
Išguldė Jonas Montvila.

(Tąsa).

atsitiktai? Bet kodėl gi aš, kad jau užėjo man į galvą tokia pašėlusio mislis, pats neištraukiau ant Polocko, arba dėlko nepasilikau daugiau karumenės namie? Piktos dvasios atėmė nuo manęs protą, piktos dvasios sugrąžino seniuvi sveikatą! Kas galėjo tikėtis to? Žiūrėkit, kaip visi lenkiasi prieš jį. O išdavikai! tuojau liepiau pervaryti per jus kaimėnų, kad save kanopomis sumaišytų jus su dumbliu! Bet, kas gi buvo tas pirmutinis, kuris atidengė mano mierius? O, kad jį pagaučiau!...

Jau visi sugrįžo, visi atsiėmė, ką nustojo, tik tai mano Aukšė negrįžta! — liudnai kalbėjo pati į save kunigaikštienė. — Kad jos likimas nebutų aršesnis už mūsų, ji būtų su mumis, ar gi ne Gedimino ainė yra? dukter Keistučio brolio! Gal mirtį jai parengė? O nelaiminga valanda, kurioje laimiau jos išteikėjimą!...

Liaukitės, motin, dejavę — tarė Jagaila — susigraudinimas nelaimėje aršiausia. Ar ant galo nežinote, kaip mylėjo ją dėdė? Kad būtų sugauta, tai tik ją būtų atvedę prie mūsų. Užką gi ją Keistutis galėtų bausti? Ji nepakėlė karo prieš jo sunų, nesiekė Polocko, ir nesijungė su kytrais kryžiokais. O ką yra Vaidylo pačia, aš ją išleidau už jo, aš kalčiausias ir aš turiu atkelti visą Keistučio piktumą. Bet žinau Aukšę ir galėčiau prisiegti, kad išdumė į Polocką.

Buvo dar prie manęs, kada ženklas mūsų nuopoliu sugaudė ant bokštų! Jos paskutiniai žodžiai tvirtino mane apie jos laimę. Kaip veidmaininga buvo toji valanda! Triubų gaudimas staiga išveržė ją iš mano rankų ir daugiau jau jos nemačiau. Turbut aukštutinę pilį kovojo šale vyro ir, jei išliko nuo mirties, gal viename su juom uždaryta kalėjime!

Kur ji ten išsietė? — atsišaukė vienas sargybinių kareivis — siaurame kambaryje. Vaidylai ne taip paranku ką nors priminėti. Jums gerai čia šiuose rumuose, esate lyg butumet vis dar sostapilį, bet tas vargšas, ei, tuščio riešučio neduočiau už jo galvą. Keturi sieksniai žemėje, tai negeras ženklas. — Gaila jo, gerai grynė pilį.

O apie mano dukterį, Vaidylo pačią, nieko nežinote?

Iš kur gi po velnių galėčiau žinoti? — atsakė rusčiai kareivis. — Per jį tu mylistą negavau jokio grobio. Nuo saulėleidžio stoviu čia lyg prikaltas, ir galas žino, kolei dar čia reiks serget? Ar negalėjote geriau užsilaikyti, kada jums gerai buvo.

Kitame laike ir už mažesnę drąsą Jagaila būtų nubaudęs mirtin; dabar gi turėjo tyliai nukęsti kareivio išmetinėjimus ir pirmu sykiu pajuto reikalingumą sulaukymo piktumo. Kunigaikštienė Olgerdienė, negaudama žinios apie dukterį, kaskart labiau jaudinosi. Jagaila rodijo, kad, naudodamasi pergalėto malone, grįžtų į pilį; darodinė, kad tokiu būdu ne tik patirs apie Aukšės likimą, bet prisizūrėdama iš arti į dalykų bėgį, galėtų jam danešti svarbesnias žinias; labiausia gi darsi žinotų apie Skirgailo pasisėkimą. Gal nelaiminga motina, norėdama pagelbėti savo sunui, būtų paklausius jo rodos, bet netekus pajėgų negalėjo tuomet nei pasijudinti iš vietos. Einant silpnyn gailėstis mažiau ją kankino ir neužilgo miegas užmerkė jos akis. Paguldė Jagaila ją į lovą, o matydamas einant vis silpnyn, saugojo ją visą naktį.

Tuometarpu Keistutis darbščiai užsiėmęs Lietuvos sutvarkymu, neužmiršo ir apie jos buvusį valdovą. Šito karžygio širdis mokėjo įeiti į liudną jo padėjimą ir iš kunigaikštisko pertekliaus nešė jį į mažus kambarius, kur dejavo kadaisia mylimas jo brolvaikis. Kaip nužemino jį, nors dar nežinojo apie likimą Polocko, tuojau atsiaukęs senesniųjų ryšių jausmas, vedė visas jo mislis prie susitaikymo su juoni. Bet apskrus Jurga žinojo pono silpnębę; žinojo jįsai gerai, kad sandara su Jagaila turės neigiamą įtaką ant jo gyvenimo; visas tat sunaudavo savo pajėgas, kad tik Keistutį nuo draugiškų nusprendimų prašalinti. Jau kelis kartus kunigaikštis išsitarė, kad nori atlinkyti kalinį, nors daugelis rodijo jam vėlyk atvesti kalinį prieš save; bet kad ant rytojaus po užėmimo Vilniaus kunigaikštis išsirengė atlinkyti kalinius, Jurga parodė jam kokias ten rastas poperas; buvo tai pilna Jagailo su kryžiokais korespondencija; iš jų patyrė visus Jagailo mierius ir, pakurstomas Jurga, vėl įpūlė piktumui. Buvo ten paties mistro laiška, atsakanti ant Jagailo reikalavimų, padarymas elaptingos sutarties priešai Žemaičių kunigaikštį ir tos sutarties išlygos; jose radosi darodymai, kad iš Trakų, Gardino, Velonos ir kitų Keistučio sunų valdybų būtų išvyti tikri jų valdovai, kad Polockas turėjo likti Skirgailai, o Naujapilė Vaidylai. Kryžioakai taipgi turėjo užtikrintą sau naudą: žodžiu, visa Žemaitija buvo paskirta padalinimui; visų gi tų sutarmių Vaidyla buvo užmanytoju. Su didžiu nesmagumu klausė senis šitų pasirizimų ir paėmęs į rankas poperas, liepė vesti save pas Jagailą. Pirmiausia ėjo jo šoninė sargyba, kad būtų po ranka ant jo prisakymų. Nuo jos Jagaila sužinojo, kad tuojau pamatys savo poną ir pergalėtoją. Susimaišė išgirdęs tai, bet norėdamas uždengti savo susimaišymą nuo sargų, pasiliko paprastoj savo pastovoj. Tuojau trukšmingai atsidarandis durys pranešė apie dėdės prisistatinimą, kuris, apsiabtas buriu žymesnių karžy-

gių, visiems liepė pasilikti už durų, o pats vienas įėjo į vidų. Jagaila, pirmiausia jau apsvaustęs padėjimą, paliko aukštesnę vietą dėdei, o pats atsisėdo pas duris ant suolo. Kaip tik įėjo Keistutis, pakilo nuo vietos ir nusilenkė prieš jį; tas nusilenkimas, nors buvo gana žemas, nereiškė tos gailės ir nusizėminimo, kokie jo varginame padėjime būtų turėję pasirodyti; priešingai, išrodė tai daugiau ant priverstino garbės atidavimo, nei kaip darodymu gailės ir nusizėminimo.

Sveiks druts, sunau! — tarė senis, rodydamas jam pundą poperų. — Atsiimk gi šituos nelaimingus raštus, kurie neikados neturėjo rasti mūsų rankose; atsiimk juos ir tuojau sudegink. Težuva taip visi mūsų nesutikimais!

Buvo tai valanda, kurioje, jaigu tik Jagaila būtų parodęs nors kiek gailės, atsiimdamas darodymus savo pasalumo, pabučiavęs ranką, kuri taip maloniai jam poperas grąžino, antsyk būtų pataisęs savo padėjimą, nes Keistučio širdis buvo pasirėngus atleisti. Bet išdidus kalnys, šaltai atsiėmęs raštus, stovėjo nesujudinamas priešai pergalėtoją ir, rodosi, galėjosi tik to, kad savo pasiryžime nebuvo gana atsargus. Nekantriai laukė senis nors žodžio, akis jo ieškojo brolvaikio dirstelėjimo, bet kad tas vis tylėjo.

Dabar turiu išpasakoti tau viską — tarė su gailėtimi. — Norėjai užvaldyti Žemaitiją, nuo mano sunaus, kuris niekuom prieš tave nenuskalto, norėjai išplėsti duoną, kad jo geru pralobint netikusį brolių ir kytrą prisilaizytoją. O, Jagaila! ar galėjau tikėtis nuo tavęs tokio nedėkingumo? Ar priderėjo tau taip pasielgti su dėde?

Jaigu jums priderėjo kareivius paversti į pirklius ir amatninkus, kad nuo manęs paveržti valdžią, tai man labiau buvo galima nusiūsti ginkluotą karumėnę į Polocką, priminti neklausančiam pavaldiniui, ką yra kaltas savo valdovui.

Ne tas buvo kelias pasielgimo su sunum tavo dėdės — atsakė senis — jei kuomi tau nusikalto, galė jai paskųsti jį man; aš bučiau padaręs teisybę. Užmiršai paskutinius Olgerdo žodžius, kuris tau prisakė meilę ir santaiką su giminėmis. Tavo turėjo but priderysti uždėti vienybę. Dievai! ar turime pats save naikinti, mes, Gedimino sunų, lyg dar neturėtume įvalias Lietuvos priešų, kurie ieško mūsų prapulties! O tu, neatmindamas tėvo prisakymų, paėmėi į pagalbą prieš brolių tuos pat kryžiokus, kurie trokšta amžinai mus išnaikinti! Ant kieno tat sąžinės puls tas nekaltai pralietas kraujas? Įtikėjai liežuviui vieno valkato ir, nesigėdinamas nustojo garbės, atidavei jam seserį už pačią ir mislijai žemumą jo gimimo padalinti garbingu Gedimino krauju. Kaip gi galėjo dievai laiminti tą ryšį? Pasisekė tau Lenkijoje, aš džiaugiuosi iš tavo pergalių: tu mislijai, kad jau viską gali. Nedėkingas! mylėjau tave kaip sunų, pagodojau, kaip galvą gimines, o tu perniek laikydamas mano užsitarnavusius Lietuvai metus, juokeisi iš mano džiaugsmo! Bet dangus, sąjaučiantis geram darbiui, greitai sugrąžino man sveikatą, kad priminė tau, ką esi kaltas šitiems žiliems plaukams.

Dabar prisipažink, ar neužsitarnavai ant likimo, kuris tave patiko? Sakyk, ką turi!... Kur yra kunigaikštienė Olgerdienė, kur yra mano miela marti? — sušuko jausmingai senis, o pamatęs šale tylinčią ir nesijudinantį, šoko prie jos ir, paduodamas ranką, norėjo ją pakelti. — O, gaila man, kunigaikštienė, labai gaila, kad jumis, dukterį garsaus Tvero kunigaikščio, pačią Drąsiojo Olgerdo, matau savo vergijoj! Aš prisakiau atiduoti jums garbę, kaip mano ponai ir buvau tikras, kad nei plaukas nekris nuo jūsų galvos! Ar tai taip išpildyta mano prisakymai? Ar yra kas ten? — sušuko į tarnus, ir tuojau stovinti už durų stėjo prieš jį.

Kas drįso — suriko rusčiai — peržengti mano prisakymą, kad nejudinti kunigaikštienės iš pilies! Nedorėliai! metais kalėjimo atsakykite už kiekvieną valandėlę jos nepagodojimo!

Matydami pono piktumą visi drebojo iš baimės; net Jagaila pradėjo krūpėti ir nei vienas neišdrįso atsiliepti. Tuomet Jurga išvalios prisistatino prie kunigaikščio ir aiškino, kad prisakymų niekas nesulaužė, kadangi tuojau po apėmimo pilies palikta ties jos butu sargyba kaip dėl pildymo kunigaikštienės prisakymų, taip ir dėl apgynimo jos, bet negalima buvo per prievartą laikyti kunigaikštienę rumuose, nes kaip tik išgirdo apie sugavimą sunaus, tuojau nuėjo prie jo ir nuo tada jokie meldimai negalėjo ją perkaltėti, kad grįžtų atgal pilin. Tas paaiškinimas šiek tiek nuramino Keistutį, permėnė piktumą į gailęstį ir, atsisukęs į kunigaikštienę, kalbėjo:

Pavelyk, miela marti, tegul nors dabar pasi- baigia tavo nelaimė, grįžk į rumus, atsiimk savo turtus ir buk ponai, kaip ir pirma.

Nelaiminga kunigaikštienė, nei iš miego pabudinta, pažinusi Keistutį, dejuodama pradėjo šaukti:

Sugrąžink mano brangiausią turtą, sugrąžink man Aukšę, Keistuti.

Nusistebėjo kunigaikštis išgirdęs, kad Aukšės ligšiol dar nėra prie motinos. Stropumas jo didinosi išmetinėjant kunigaikštienę; matė jos silpnumą ir bijojo, kad gailėstis nesutruktų jos gyvenimo.

Tegul visur ieško kunigaikščiutės — šaukė į tarnus — tegul bėga pasiuntiniai ant kelių; kuris atras ją, gaus dešimtą sidabrinų. O tu, miela marti, grįžk į pilį. Pats save užsistatė už celiybę tavo vaikų, tik tai nesirupink, naudokis ištekliais ir atsimink ant brangios savo sveikatos. Tu gi, sunau, kadangi matau, jog dar daug tikiesi iš savo išsiuntimo ant Polocko, palauk šio, iki gausime tikresnes žinias.

Taip kalbėdamas Keistutis padavė ranką kunigaikštienės (Toliaus bus).

Wl. Reymont.

TEISMAS.

(Tąsa).

dangėse slinko dideli, pilki debesiai, o skurdžių balsai, stiprus ir sunkus tolydžios krito, kad tarpais iš minios kilo įniršę marmėjimai ir lazdos braškėjo, arba Gaidos šaukė:

— Neteisybė! Iš piktumo liudijai! Tai kiti vagis tą padarė! netikėkite!

Bet aisirod vis nauji, ir kas sykis biauresnius dalykus pasakėjo.

Ant galo priminė jiems užmuštus žydus, priminė išduotas merginas nuo krasos ir kunigų apskustą, ir padėgimą kokį tai, ir girtuoklystę su žemsgariu, ir nevaikščiojimą bažnyčioje, kas kokias žinojo nuodėmes, godžiai rinko ir pasiutusiai trenkė į jų nublankusius veidus, kad net jau bausis riksmas pakilo, nes kiekvienas stengėsi kitą perrekti, o kiekvienas kersijo ir keikė, kiekvienas pyko ir lundo prie jų su lazda, kad Andrius, negalėdamas jų sulaukyt, suriko įpykęs:

— O snukius užčiaupkite, kad savo galėčiau pasakyt.

Taigi nutilo truputį, tik bobos savotiškai urzgė.

Ar prisipažįstę? — užklausė, pasilenkdamas prie jų.

Ne! Męs nekalti! Neteisybė kalba, iš piktumo! Prisieksime! — suriko nusiminę.

Prisipažinkite, tai mažiau busite nubausti — švelniai prikalbinėjo.

Užmušt šunsnukius! Lazdomis uždaužyt! Galvažūdžiai, vagis, išdavikai! Mirtis nevidonams! — sušuko visi kartu, pakeldami lazdas ir kumščias, kad Gaidos net sustaugė iš baimės, pradėjo mėtyties ir, stverdami dantimis už ūbatų, bučiavo kojas, staigdami meldė susimylėjimo.

Dengė juos dar malunininkas, Andrius ir pora ramesnių, stengdamiesi sulaukyti įniršusius, kurie veržėsi, tartum, audra, šaukdami ir lazdomis mosuodami, o bobos pikčiausia veržėsi su savo nagais.

Jau pradėjo daryties bausis, tik susimarmaliavo pas bažnyčią, pasiutęs riksmas kilo ir siubavo žiauriai, tartum, tie varpai, tolydžio skambanti.

Kunigą reikia pašaukti prieš mirtį! Kunigą! — staiga suriko malunininkas. Susilaikė. Kažkas nubėgo pas kleboną.

Arba ir lig rytojui palaukime su bausme — siulijo malunininkas.

Suriko, miklindami lazdas:

— Užbaigt su jais! Nereikia galvažūdžiams kunigo! Lai stippa, kaip šunes. Nelaukt! Nes dar pabėgs ir kazokus atves! Suspardyt!

Bet Gaidos, pajutę, iškur gali pribūti pagalba, pradėjo nerimastingai maldauti:

— Žmones, susimylėjimo! Išpažinties norime! Kunigą atveskite... kunigą! Ant jų nelaimės kunigo nebuvo namie, dar vakare išvažiavo.

Tai tegul išpažįsta savo nuodėmes prieš visus žmones! — kažkas patarė. — Gerai! Taip! Lai išpažįsta. Lai teisybę pasako! — patvirtino.

Kažkas perpiovė viržius ant rankų ir pastatė klupščius prieš bažnyčią.

Atidaryt bažnyčią! Išpažįs! Atidaryt! — šaukė minia, bet Andrius sušuko:

— Nereikia! Nuodėmė leisti tokius galvažūdžius į Dievo namus, užteks jiems, kad leidžiam ant šventos vietos. Nuštilk! — riktėjo ant murmančių bobų ir, pasilenkdamas prie Gaidos, tarė:

Tai išpažinkite, tik tikrą teisybę! Valstiečiai turi galę atleisti jų kaltę! — Priklaupe šale jų, o paskui jį padarė tą visi, žėgnodamiesi ir dusaudami.

Gaidos marmėjo ką tai neišskiai, į visas puses dairydami.

Aiškiai kalbėkite! Garsiai! Viešpatį Dievą nori apgaut! — šaukė iš visų pusių.

Senis Gaida, tartum, jam siela sutirpo iš baimės, pradėjo drebt, apsiwerkė ir galiai krūpėdamas išpažino savo nuodėmes.

Užstojo kapų tyła, net kvapą užtraukė, net kosėjimai nustojo, tik tas verkšlendantis balsas skambėjo tamsumo, skyrstidamasis, tartum, kraujo sriovė, o viršui skambėjo varpai, ir užė įsiisubavę medžiai.

Žiaurumas apėmė sielas, plaukai ant (T. B.)

Remkit tuos biznierių kurie garsinasi "Katalike."

NESULIGINTAS FOTOGRAFISTAS

Z. Urbanowicz

4841 So. Ashland ave.

Užtenka pamatyti lange išsiasytas o artistiskai išbaigtas fotografijas kurios išseina iš jo dirbtuvės. Išdirba geriausias fotografijas kokias tik kas nori, ypacz męs dėl savo tautiečių padirbame geriausiai. Kas pas mus syki atsilankys, tas jau visad pas mus ateis. Meldžiū atsilankyti o persitiktirnsite apie mano darbą. Apsimoka atvažiuoti ir iš tolesnių pakrascezių. Duodam labai puikius prezentus prie kiekvieno orderio. Nepamirskite adresą.

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA

ISZDIRBYSTE FOTOGRAFIJŲ.

Mylinti naturalizską paveikslą savo ir dailų darbą, kreipkitės pas mus, męs užtikrinam, kad mūsų darbo niekas negali virszinti už tai, kad męs mokame ir žinome kaip gerą darbą reikt atlikti. Nestitikeiti tiems, kurie moka dailiai pasigirti nes pasigyrimo neužtenka, bet reike ką nors nuveikti, kad ir kiti pamatytų. Didžiausias pamatas mūsų biznio yra užganėdintinas kiekvieno kostumerio. Su pagarba

JONAS P. RASHINCKAS,

3213 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Phone Yards 2189

LIETUVISZKI PARDAVEJAI:
A. Shilingis No. 14
V. Makaveckas No. 78
J. Kwall No. 101
S. Katuska No. 15

KLEIN BROS
HALSTED 20th STS AND
CANALPORT AVE

Dubeltavas Stempas
duoda kožną dieną su-
lig Kaledę. Sztoras ada-
ras kožną vakarą iki Ka-
ledę.

DIDELIS PIGUMAS Laikė Kaledu Pardavimo.

Siutai ir Overkotai.

Ar pirksit ar ne
bet duokit mums
jums parodyt szi-
tuos puikius dra-
bužius. Overkotai
nuo 46 iki 52 colių
ilgio, puikiai pa-
dirbti. Siutai ir O-
verkotai verti \$20
ir \$22.50

Turim 250 vai-
kams Overkotų, iš
tamsiai melnos
materijos nuo 3 iki
9 metų, su aksomi-
niais kaunieriais
su puikumu pama-
szalu parduodam
tik po... **\$1.85**

Moteriszkai Kotai.

Turime daugybę
puikių moteriszkų
kotų, yra iš ko pa-
sirinkti, padirbti iš
puikių kersey mate-
rijos arba broadcloth
pamuzti perdēm su
puikumu pamuszu
kiti pamuzti pusiau
su satiniu pamu-
szalu, puikiai pasi-
ti, juodos puikios
spalvos, puikiai pa-
dabinti kurie pilnai
verti \$18.00, ezitam
iszpardavime nuže
minom kainą ir par-
duodam tik tai po...

\$9.88

Auksiniai Daiktai.

Puikūs žiedai su puikiais ak-
menais iszodyti puikioj skryn-
tej, tik tai po... **\$1.00**

Vyriszkai kausus auksiniai
guzikai, grynai auksiniai vert
\$5.00 dabar
tik tai po... **\$3.48**

Setas susidedantis
isz dviejų plaukams
szepczyk puikioje
skrynkeje tik tai po... **50c**

Albumai su muzi-
ka isz puikau aksomo
tik tai po... **\$2.98**

PASARGA: "Už korespondencijas ir
apgarsinimus "Kataliko" Redakcija
neatsako.

Administracija Liet. Teat.
Dr-stės po priegloba
Sv. Martino.

V. Urbanovicz Prez.
553 W. 14 Place
Vincentas Armonas Vice-prez.
945-33rd St.
Martinas Z. Kadzievskis Sekr. Prot.
324 So. Morgan St.
Mr. Antanas Kasperavicz Sekr. Fin.
884-33rd St.
S. P. Tananevicz Kasierius
3244 So. Morgan St.
REZISZIERIUS TEATRU
Martinas Z. Kadzievskis
3244 So. Morgan St.

Administracija D. L. K.
Vytauto Politisko Klubo
WILKES-BARRE, PA.
John S. Lopatto.
Attorney-at-Law, Prezidentas.
47-48-49 Bennett Building.
Petras Acevicius Vice-Prez.
58 Sheridan St.
Sylvester Pileckis Sekr. Prot.
402 E. South St.
Kazim. Kucziuskas, Sekr. Finansų
180 N. Washington St.
Ant. Shekevich, Sekr. Finansų
501 New Grant St.
Jurgis Bekus Kasierius.
138 So. Meade St.
Petras Mazoka Globjės Kasos
662 Northampton St.
Jos. Brzdziuskas Globjės Kasos.
480 Stanton St.
Juozas Grimala Marzalka
31 Tonnary St.

Vyriausybė Susivienijimo Lietuvių
Namų Savininkų.
Aleksandra Byanskas, Pirmininkas,
3327 Auburn Ave.
J. K. Chmelaukas, Raszyninkas,
3331 Auburn Ave.

Klubas Lietuvos K. Mindangio.
J. V. Zacharevica, prez.
917 38rd St.
Martinas Kadzievskis sek.
3644 So. Morgan St.
J. M. Tananevicz, kasierius,
3344 So. Morgan St.
Kun. M. Krancunzas, kapelonas,
32nd Pl. and Auburn Ave.

Pranešame viešam
Lietuviams ant Brid-
geporto ir aplinkinių
kad mūsų ofise ra-
dasi ofisas dviejų ge-
rų Insurance kompa-
nių "Continental" ir
"Royal Insurance Co."

Pranešame viešam
Lietuviams ant Brid-
geporto ir aplinkinių
kad mūsų ofise ra-
dasi ofisas dviejų ge-
rų Insurance kompa-
nių "Continental" ir
"Royal Insurance Co."

Pranešame viešam
Lietuviams ant Brid-
geporto ir aplinkinių
kad mūsų ofise ra-
dasi ofisas dviejų ge-
rų Insurance kompa-
nių "Continental" ir
"Royal Insurance Co."

Pranešame viešam
Lietuviams ant Brid-
geporto ir aplinkinių
kad mūsų ofise ra-
dasi ofisas dviejų ge-
rų Insurance kompa-
nių "Continental" ir
"Royal Insurance Co."

Pranešame viešam
Lietuviams ant Brid-
geporto ir aplinkinių
kad mūsų ofise ra-
dasi ofisas dviejų ge-
rų Insurance kompa-
nių "Continental" ir
"Royal Insurance Co."

Pranešame viešam
Lietuviams ant Brid-
geporto ir aplinkinių
kad mūsų ofise ra-
dasi ofisas dviejų ge-
rų Insurance kompa-
nių "Continental" ir
"Royal Insurance Co."

Pranešame viešam
Lietuviams ant Brid-
geporto ir aplinkinių
kad mūsų ofise ra-
dasi ofisas dviejų ge-
rų Insurance kompa-
nių "Continental" ir
"Royal Insurance Co."

Pranešame viešam
Lietuviams ant Brid-
geporto ir aplinkinių
kad mūsų ofise ra-
dasi ofisas dviejų ge-
rų Insurance kompa-
nių "Continental" ir
"Royal Insurance Co."

Pranešame viešam
Lietuviams ant Brid-
geporto ir aplinkinių
kad mūsų ofise ra-
dasi ofisas dviejų ge-
rų Insurance kompa-
nių "Continental" ir
"Royal Insurance Co."

Pranešame viešam
Lietuviams ant Brid-
geporto ir aplinkinių
kad mūsų ofise ra-
dasi ofisas dviejų ge-
rų Insurance kompa-
nių "Continental" ir
"Royal Insurance Co."

Pranešame viešam
Lietuviams ant Brid-
geporto ir aplinkinių
kad mūsų ofise ra-
dasi ofisas dviejų ge-
rų Insurance kompa-
nių "Continental" ir
"Royal Insurance Co."

Pranešame viešam
Lietuviams ant Brid-
geporto ir aplinkinių
kad mūsų ofise ra-
dasi ofisas dviejų ge-
rų Insurance kompa-
nių "Continental" ir
"Royal Insurance Co."

SAU PASITIKĖJIMAS.

Sau pasitikintis žmogus ne-
pražus niekur sviete. Pažyda-
mas savo pajėgas jis gali vi-
sus nesmagumus sutikti be
baimės. Toks žmogus vado-
vaus, palikdamas silpnības
užpakalyj. Jėgu turi kiek am-
bicijos, bandyk padidyt savo
kuno ir proto jėgas. Kuną
galisustiprint sustiprindamas
savo gromulivimo sistemą, o
tame dalyke nėra žinoma ge-
resnio toniko už trinerio Ame-
rikoniską Kartavynio Elixirą.
Jis tiesiai veikia sustiprinimui
malimo organų, per kuriuos
pribuva į visą kūną sveikata.
Jis turi but vartojamas išbliš-
kusių ir liguotų ypatų, silpnų
ir sudžiuvusių, turinčių menką
apetitą, negalinčių miegoti,
turiučių galvos skaudėjimą,
nerviskumą ir nemalonu-
mus po valgiui. Aptiekose.
Jos. Triner, 1333-1339 So.
Ashland ave., Chicago Ill.

Naujas Lietuviškas Salūnas

Stan. Rutkauskas
Broliučių mano maldytis pas mane
atsilankyti, nes aš užlaikau pirmos
klasos gėrymus, kaip tai importuotus
isz Havanos cigarus, geriausią arieltą,
szaltą alų, o ynas tai net isz pat Ital-
jos, lieku. Su godone,
STAN. RUTKAUSKAS,
834-33rd St. Chicago, Ill.

DAKTARAS WISSIG

ISZ SENO KRAJAUS
Gydo labai pasekmingai visokias li-
gas chroniskas vyriszkas ir moteris-
zkas kurios yra uzsisioje. Jėgu
kiti jums nepageboje, atsilankyk pas
mane.
EGZAMINAVOJA PIRMU HARTU DYKAI
1727 18ta gat. tarpe Paulina ir Wood
Ofiso valandos: 10 iki 12 ryte, nuo 3
iki 4 ir nuo 6 iki 9 vakare. Nedelio-
mis: 10 iki 12 P. M.
Tel. Canal 3253.

KUR VAŽIUOJI SIMAI? PAS

JURGI ARTISZAUŠKA
Nes įsiai
užlaiko
szaltą alų
geriausią
degintę, o
cigarai val-
kine, tai
net isz pat
Kauno.

J. ARTISZAUŠKAS,
8258 S. Halsted St. Chicago.

Dr. H. S. Herzfeld

Buęs ciecorizkas karizskas gydyto-
jas ir asistentas Karizskos
Klinikos odo ligų.
1934 W. 35th Street
Gydo plaučių, skilvio, odo ir visas
paspaltingas ligas.
Pirma ligonius nuo 8 iki 11 ryte ir
nuo 6 iki 9 vakare. Nedel. nuo 9 iki 1
PHONE YARDS 3212

LOYOLA UNIVERSITETAS.

CHICAGO, ILLINOIS
(Buęs Saint Ignatius College).
DAKTARISZKAS SKYBIRUS
Illinois Medical College.
PROVU SKYRIUS
Lincoln Law School

Czia yra proga katalikams daktarams
ir advokatams visose vakaruose. Czia
yra vieta jauniems vyrams katalikams.
Raszkyt pas mus užklaueimus reika-
laudami katalogo. Mėg turime ka nors
jums užimancio. Mokintulai gali įsto-
ti Daktarizską skyryj Saujyje 1910.

Antanas:
Illinois Medical College,
807 Washington Boul. Chicago, Ill.
Lincoln Law School,
Ashland Block, Chicago, Ill.

ANT PARDAVIMO.

Farmos! Farmos!
Puikioje aplinkinėje Rock Island
Frisko geležinkelio val-tiose Texas,
Oklahoma, New Mexico, Kansas, Ar-
kansas ir Missourio yra tukstantai ak-
rų derlingos ir geros dirvos. Tiesio ak-
rai dirvos laukia Jusų apgyventi juosius.
Mėg maloniai energizskai suteiksime
pagalbą, praktizskams kokios tautos
nebutų žmogui rasti a sakanciją vietą.
Tų farmų placzius apraszysmu tuose
seituose galima gauti savo prigimtoje
Lietuviškoje kalboje. Užklaueinti, pri-
dėkite markę dėl atsakymo. Adresuo-
kite:
C. B. SCHMIDT, Commissioner of Im-
migration, Room 1100 La Salle Station
Chicago, Ill. arba Room 1100 Frisco
Building, St. Louis. **JOHN SEBAS-
TIAN,** Pass Traffic Manager.

Pardavimuo pirmos klasos Salūnas
labai pigiai, lietuvų apgyventa. Prie-
zastis pardavimo, kad noriu uždėti kita
biznį, lieku. Su godone
J. Gužas,
3328 S. Halsted St. kerte 33 Place.

Paduodu dėl žinios vi-

sieams lietuviams!

Kad aš Juozapas Barevicius jau antri
metai kaip aš uždėjau tikrą lietuviz-
ką sklodą visokių gėrymų arba (Whole-
sale Liquor Dealer). Užlaikau visokius
gėrymus nuo pirmutnio iki paskutinio
ir parduodu pigiau negu kiti. Teipogi
tariu Salūną ir Svetainę dėl Mitingų
Veselijų ir Balių. Medžių visų brolių
lietuvių, kad reikalaujami kokių nors
gėrymų, kožname reikale kreipkitės pas
mane, aie ne pas žydus, nes gausite ge-
resnius gėrymus už pigesnę kainą ir
katrie ateisite kaip persitikrinisite, bu-
site visi užgandinti. Ant pareikalavi-
mo siunčiu visokius gėrymus į visas
dalis Amerikos.
JUOZAPAS BAREVICIUS
1701-1703 So. Canal St. kam. 17 St.
CHICAGO, ILL.

Linksmiausias Salūnas

ANT BRIDGEPORTO
Mrs. Onos Žilienes
Galvos neskaudės, niekad nedejuosi,
jel tik pas Žilienę broli nusiaduosi. Ciga-
rai Ynas Dekline rugine jau ant
nerelkia nei saktų valkine, nes apie Ži-
lienę visi gerai žino.
MRS. ONA ŽILIENE
945-33rd St. Chicago, Ill.
Netoli S. Morgan Str.

JOS. VAZNONIS
KURIS UZLAKIO
Pirmos Klasos Salūnas
Szaltas alus, skani arieltė
Kvepianti Havanos cigarai.
Lieku. Su godone,
J. VAZNONIS
3355 S. Morgan St. Chicago.

Lietuviška Pirtis

ALEX KUPSHAS
Užlaikau geriausią lietuvišką, rusišką
ir turkizką pirtį ant Bridgeporto. Ma-
no pirtis buna ketvergais dėl moterų o
pėtyziom ir subatomis dėl vyrų. Taip-
gi užlaikau puikų salūną su visokiais
skaniais gėrimais. Kuris pas mane atsi-
lankys bus ezirdinai priimtas.
2318 SO. MORGAN ST.

Phone 1044
Lietuviškas Salūnas
NORTH CHICAGO, ILL.
Užlaikau ge-
riausius gėry-
mus, szaltą alų,
geriausią a-
rieltą ir puik-
ius Havanos
cigarus. Ben a-
gentus West Si-
de Brewery.
Kas pas mane
atsilankys bus užgandinti.
108 DAKOVICZE
10th and Victoria Sts. North Chicago

Jonas Brazauskis
— UZLAIKO —
PIRMOS KLASOS SALUNA
Szaltas Alus, Gardi Arieltė
Kvepianti Havanos Cigarai
3200 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Kampas 32 ro Str.

DR. J. KULIS,
LIETUVIU
...CHIRURGAS IR GYDOTOJAS...
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų.
Turi gerą praktiką ir gydo pasekmingai
visokias limpancijas, uzsisiojusias ir
paspaltingas ligas.
3255 S. Halsted St. Chicago.

PETRAS SZLAKIS
(Tarpe 33 Place ir 33 Street).
3321 AUBURN AVE. CHICAGO, ILL.
Telefonas Yards 2451.

Telephone Yards 2716.
URA VISI PAS
Juozupa Ridika.
Szaltas alus, skani arieltė
ir kvepianti Cigarai.
Turio didelę salel del
mitingų, veselijų ir tt.
3258 Illinois St. kerte 33 gat.

Telephone Yards 3750
PIRMOS KLASOS SALUNAS
T. RADAVICZE
Linksminkis broliu pas mane atėję,
nes aš užlaikau szaltą alų, geriausią
vyną ir ruginę DEGTINĘ, o cigarai tai
net isz pat Turkijos o prieto turin di-
dę Halle dėl Mitingų, veselijų ir kiti-
kiu susirinkimui, kuris pas mane atsi-
lankys tai bus ezirdinai priimtas ir su-
ramintas lieku. Su godone,
T. RADAVICZE
936-33rd. Chicago, Ill.

DR. J. KULIS,
LIETUVIU
...CHIRURGAS IR GYDOTOJAS...
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų.
Turi gerą praktiką ir gydo pasekmingai
visokias limpancijas, uzsisiojusias ir
paspaltingas ligas.
3255 S. Halsted St. Chicago.

DR. J. KULIS,
LIETUVIU
...CHIRURGAS IR GYDOTOJAS...
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų.
Turi gerą praktiką ir gydo pasekmingai
visokias limpancijas, uzsisiojusias ir
paspaltingas ligas.
3255 S. Halsted St. Chicago.

DR. J. KULIS,
LIETUVIU
...CHIRURGAS IR GYDOTOJAS...
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų.
Turi gerą praktiką ir gydo pasekmingai
visokias limpancijas, uzsisiojusias ir
paspaltingas ligas.
3255 S. Halsted St. Chicago.

DR. J. KULIS,
LIETUVIU
...CHIRURGAS IR GYDOTOJAS...
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų.
Turi gerą praktiką ir gydo pasekmingai
visokias limpancijas, uzsisiojusias ir
paspaltingas ligas.
3255 S. Halsted St. Chicago.

DR. J. KULIS,
LIETUVIU
...CHIRURGAS IR GYDOTOJAS...
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų.
Turi gerą praktiką ir gydo pasekmingai
visokias limpancijas, uzsisiojusias ir
paspaltingas ligas.
3255 S. Halsted St. Chicago.

DR. J. KULIS,
LIETUVIU
...CHIRURGAS IR GYDOTOJAS...
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų.
Turi gerą praktiką ir gydo pasekmingai
visokias limpancijas, uzsisiojusias ir
paspaltingas ligas.
3255 S. Halsted St. Chicago.

DR. J. KULIS,
LIETUVIU
...CHIRURGAS IR GYDOTOJAS...
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų.
Turi gerą praktiką ir gydo pasekmingai
visokias limpancijas, uzsisiojusias ir
paspaltingas ligas.
3255 S. Halsted St. Chicago.

DR. J. KULIS,
LIETUVIU
...CHIRURGAS IR GYDOTOJAS...
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų.
Turi gerą praktiką ir gydo pasekmingai
visokias limpancijas, uzsisiojusias ir
paspaltingas ligas.
3255 S. Halsted St. Chicago.

DR. J. KULIS,
LIETUVIU
...CHIRURGAS IR GYDOTOJAS...
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų.
Turi gerą praktiką ir gydo pasekmingai
visokias limpancijas, uzsisiojusias ir
paspaltingas ligas.
3255 S. Halsted St. Chicago.

DR. J. KULIS,
LIETUVIU
...CHIRURGAS IR GYDOTOJAS...
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų.
Turi gerą praktiką ir gydo pasekmingai
visokias limpancijas, uzsisiojusias ir
paspaltingas ligas.
3255 S. Halsted St. Chicago.

DR. J. KULIS,
LIETUVIU
...CHIRURGAS IR GYDOTOJAS...
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų.
Turi gerą praktiką ir gydo pasekmingai
visokias limpancijas, uzsisiojusias ir
paspaltingas ligas.
3255 S. Halsted St. Chicago.

DR. J. KULIS,
LIETUVIU
...CHIRURGAS IR GYDOTOJAS...
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų.
Turi gerą praktiką ir gydo pasekmingai
visokias limpancijas, uzsisiojusias ir
paspaltingas ligas.
3255 S. Halsted St. Chicago.

DR. J. KULIS,
LIETUVIU
...CHIRURGAS IR GYDOTOJAS...
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų.
Turi gerą praktiką ir gydo pasekmingai
visokias limpancijas, uzsisiojusias ir
paspaltingas ligas.
3255 S. Halsted St. Chicago.

DR. J. KULIS,
LIETUVIU
...CHIRURGAS IR GYDOTOJAS...
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų.
Turi gerą praktiką ir gydo pasekmingai
visokias limpancijas, uzsisiojusias ir
paspaltingas ligas.
3255 S. Halsted St. Chicago.

DR. J. KULIS,
LIETUVIU
...CHIRURGAS IR GYDOTOJAS...
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų.
Turi gerą praktiką ir gydo pasekmingai
visokias limpancijas, uzsisiojusias ir
paspaltingas ligas.
3255 S. Halsted St. Chicago.

DR. J. KULIS,
LIETUVIU
...CHIRURGAS IR GYDOTOJAS...
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų.
Turi gerą praktiką ir gydo pasekmingai
visokias limpancijas, uzsisiojusias ir
paspaltingas ligas.
3255 S. Halsted St. Chicago.

DR. J. KULIS,
LIETUVIU
...CHIRURGAS IR GYDOTOJAS...
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų.
Turi gerą praktiką ir gydo pasekmingai
visokias limpancijas, uzsisiojusias ir
paspaltingas ligas.
3255 S. Halsted St. Chicago.

DR. J. KULIS,
LIETUVIU
...CHIRURGAS IR GYDOTOJAS...
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų.
Turi gerą praktiką ir gydo pasekmingai
visokias limpancijas, uzsisiojusias ir
paspaltingas ligas.
3255 S. Halsted St. Chicago.

DR. J. KULIS,
LIETUVIU
...CHIRURGAS IR GYDOTOJAS...
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų.
Turi gerą praktiką ir gydo pasekmingai
visokias limpancijas, uzsisiojusias ir
paspaltingas ligas.
3255 S. Halsted St. Chicago.

DR. J. KULIS,
LIETUVIU
...CHIRURGAS IR GYDOTOJAS...
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų.
Turi gerą praktiką ir gydo pasekmingai
visokias limpancijas, uzsisiojusias ir
paspaltingas ligas.
3255 S. Halsted St. Chicago.

DR. J. KULIS,
LIETUVIU
...CHIRURGAS IR GYDOTOJAS...
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų.
Turi gerą praktiką ir gydo pasekmingai
visokias limpancijas, uzsisiojusias ir
paspaltingas ligas.
3255 S. Halsted St. Chicago.

DR. J. KULIS,
LIETUVIU
...CHIRURGAS IR GYDOTOJAS...
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų.
Turi gerą praktiką ir gydo pasekmingai
visokias limpancijas, uzsisiojusias ir
paspaltingas ligas.
3255 S. Halsted St. Chicago.

DR. J. KULIS,
LIETUVIU
...CHIRURGAS IR GYDOTOJAS...
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų.
Turi gerą praktiką ir gydo pasekmingai
visokias limpancijas, uzsisiojusias ir
paspaltingas ligas.
3255 S. Halsted St. Chicago.

DR. J. KULIS,
LIETUVIU
...CHIRURGAS IR GYDOTOJAS...
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų.
Turi gerą praktiką ir gydo pasekmingai
visokias limpancijas, uzsisiojusias ir
paspaltingas ligas.
3255 S. Halsted St. Chicago.

DR. J. KULIS,
LIETUVIU
...CHIRURGAS IR GYDOTOJAS...
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų.
Turi gerą praktiką ir gydo pasekmingai
visokias limpancijas, uzsisiojusias ir
paspaltingas ligas.
3255 S. Halsted St. Chicago.

DR. J. KULIS,
LIETUVIU
...CHIRURGAS IR GYDOTOJAS...
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų.
Turi gerą praktiką ir gydo pasekmingai
visokias limpancijas, uzsisiojusias ir
paspaltingas ligas.
3255 S. Halsted St. Chicago.

DR. J. KULIS,
LIETUVIU
...CHIRURGAS IR GYDOTOJAS...
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų.
Turi gerą praktiką ir gydo pasekmingai
visokias limpancijas, uzsisiojusias ir
paspaltingas ligas.
3255 S. Halsted St. Chicago.

DR. J. KULIS,
LIETUVIU
...CHIRURGAS IR GYDOTOJAS...
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų.
Turi gerą praktiką ir gydo pasekmingai
visokias limpancijas, uzsisiojusias ir
paspaltingas ligas.
3255 S. Halsted St. Chicago.

DR. J. KULIS,
LIETUVIU
...CHIRURGAS IR GYDOTOJAS...
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų.
Turi gerą praktiką ir gydo pasekmingai
visokias limpancijas, uzsisiojusias ir
paspaltingas ligas.
3255 S. Halsted St. Chicago.

DR. J. KULIS,
LIETUVIU
...CHIRURGAS IR GYDOTOJAS...
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų.<

Vietinės žinios.

Uždarytas savo namuose John R. Walsh, savame laike vienas galingiausių finansistų šiaur-vakarinių Jungtinių Amerikos Valstybių dalyj, yra dabar kaliniu savo locnuose namuose, po numeriu 2123 Calumet ave. Du federališku deputu maršalku jo sergisti dienomis ir naktimis. Be to aplinkui namus nuolatos sukinejasi keli federališki dektetvai.

Tas dalykas įvyko pereitoj pėtnyčioj, kuomet valstybės apeliacijos teismas patvirtino žemesnio teismo ištarmę, pagal kurios bankierius Walsh pasmerktas kalėjimui penkiems metams. Apeliacijos teismas taip pat atmetė Walsho prašymą jam pasilikti laisvą, užstčius kauciją, kol Vasingtono viršiausias teismas neperžiūrės tos ištarmės ir neišduosios savo galutinio nusprendimo. Vienok jam leista tas, kad vieton kalėjimo kalėti namuose dektetvų priežiūroje.

Walsh ir jo advokatai nutarė kovoti toliau. Vasingtono viršiausias tribunolas apeliacija jau įnešta.

Walsh turėjo banką, kuris nupuolė, bet depozitoriams visi pinigai išmokėta. Išmokėjo kiti bankieriai, nes Walsh turi savo gelžkelius, kuriuos dabar bankieriai žada išstatyti ant licitacijos.

Tokia tai šiame krašte laisvė. Paprastas darbininkas už tokius darbus, butų senai kalėjime vargės, o Walsh ir apeliuoja ir jo kalėjimui neuždaro. Doleris už viską galinčiausias.

Girtas vaikas. Ne koksai Peter Skoro, turintis 12 metų, andai atėjęs viešon mokyklon "Jones" girtas, kaip ne Dievo sutvėrimas. Mokytoja, nežinodama, kas su juo atsitiko, jį nusiuntė ligonbutin. Tenai tik pasirodė, kad vaikas girtas. Jo motina apreiškė, kad "Piteriukas" išgėręs "tik" pusę stiklo degtinės. Mokyklų viršininkė Young, apreiškė, kad pasitengsianti nubausti tą, kas nugirdė tą vaiką. Tai nepirmie na vaikams girtuokliauti, kadangi tankiausiai patį tėvą savo vaikus pratina prie girtuokliavimo patįs begerdami.

Artinasi žiema. Pereitame nedėdieny po pietų staiga pradėjo snigti su lietuviu ir vakare šaltis taip pakilo, kad visą miestą suėmė kaip kokiomis replėmis. Ligšiol, nors jau arti pusė Gruodžio, oras buvo šiltas ir vargdiešiams buta džiaugsmo, nes nereikėta tiek daug grūčioms kuro, norints tuo tarpu pirkliški reikalai nekaip sekėsi e sant šiltam orui. Taigi pirkliai atsidėję prašė šalčio su savo paskubėjimu. Ir štai šaltis atėjo, visur sausa ir miesto pirkliams bus daugiau prieš Kalėdas pelno, nes reikia pirkties šiltesni drabužiai, skrandai, anglis ir tt. Tantai dabar turime ir šaltį ir sniego pakaktinai.

Nelaimingi atsitikimai. Lapkričio mėnesį abelnai buta nuo tramvajų 298 nelaimingi atsitikimai, tame skaitliu 3 mirtingi, kiti sužeista sunkiau ir lengviau. Seniau buta daugiau aukų, vienok butų geriau, kad ir tu nebūtu.

Numirė kunigas. Pereitoj savaitę numirė kun. H. I. Dumbach, S. J. Šv. Ignato kolegijos buvęs per 9 metus rektorius. Pernai metais velionis tą savo vietą ap leido dalei menkos sveikatos.

Gimęs m. St. Louis, Mo. 1862 metais.

Miglynas. Pereitoj pėtnyčioj išryto mieste viešpataujantis tirštas miglynas vėl buvo priežastimi daugybės nelaimingų atsitikimų. Daug tramvajų susimušta ir keli dešėtkai žmonių sužeista. Tirštos miglos kas metai atvelka su savimi daug nelaimių ant miesto gatvių ir gelžkelių.

40 val. atlaidai. Sulaukus nedėdieny, Gruodžio 12 d., prasidėjęs metiniai 40 valandų atlaidai šv. Jurgio K. parapijos bažnyčioje, ant Bridgeport. Laukiama suvažiavimo daugybės dvasiškių.

1 mos "wardos" balius. Pirmos miesto "wardos" aldermanu demokratu kas metai prieš Kalėdas parengia savo balių Coliseum'e, kur ištisą naktį keliama baisiausias orgijos ir aldermanu pelnįjasi, susirinkdamu sau tukstančius. O kiek tenai esama papiktinimų, kadangi visi iškrypusieji iš doro gyvenimo vėžių asmenys susirenka. Šiemetgi tasai "balius", kaip tvirtina policijos viršininkas Steward, busias apribuotas. Svaiginantieji gerymai busia pardavinėjami tik lig 1 mai val. nakčia ir nebus leidžiama perdaug išdykauiti. Matysime, kiek policijos viršininko žodžiai yra teisingi.

Bus renkama tik vienas majoras. Meriamo komisijos sąnarys, Walter L. Fisher, proponuoja, i dant miesto piliečiai į miesto valdininkus rinkti tiktai vieną majorą. Kitus miesto valdininkus tegul skirtų pats majoras. Fisher tvirtina, kad tik tokio būdu butų majoras atsakantis prieš visuomenę už visos miesto valdybos prasižengimus. Dabar ant majoro labiausia užsiuolama už visokias valdininkų šelmystes, bet majoras už kitus argi gali atsakyti, jei tie visi visuomenės išrenkami.

67.000 baltų vergių. Kaip tai pasibaistini santiškai viešpatuoja miesto "raudonų švių" dalyse, pasirodo iš statistikos dr. Jean T. Zimmerman, kuri andai kalbėjo moterų klube Woodlawn. Ji prirodė, kad nunai Jungtinėse Amerikos Valstybėse esama daugiau 300.000 baltų vergių (prostitucijų), gyvenančių paleistuvų namuose. Tos vergės perstatančios kapitalą 540.000.000 dol. Be to, kas metai dar iš kitų kraštų partraukiama mažiausia po 67.000 tų kandidačių.

Paleistuvų namų savininkai nuolatos stengiasi iškitur kur gauti tų "prekių", jei nori, kad tasai reikalas jiems nežlugtų. Kadangi, abelnai imant, prostitutė tegalinti tame savo amate išbuti tik penkių metų, o paskui keliania į anapus grabo, arba į bepročių namus.

Chicago gyvomis prekėmis pirkliavimas yra Amerikos centras, nes kas metai iš čionai į kitus miestus pristatoma 37.000 mergaičių ir moterų.

Tai tik tuo mūsų miestą tegalys pasididžuoti.

Užtrošk. Du žmogų Antaną Rimkų ir Praną Luškojų atrasta užtroškusių nuo gazo, o Praną Rimkų ir Joną Brumgles(?) nuo jo apsvaigusiu begulinti jiems name po num. 11748 So. Pecria St. Du pastaruoju išneštu laukan atigaivelėjo. Bute gulėta ir daugiau vyrų, bet jų buta ant antų lubų, kur gasas nepasiekė jų.

Jusu Namuose

Jūs norit geriausia—niekas nėra geresniu dėl jus draugų. Kiekvienam name turėtų rasti zopostas geros arielkos dėl prie-

mimo savo pažįstamų ir dėl apsaugojimo ligų, kiekvienas gydytojas velina Solo Rye

Rebus Skanus Szvelnus Labai yra tinkanti arielk. dėl šeimynų.

IMKIT BUTELI NAMO SZNEDIE STRAUS BROS. CO. Jzadirebejai Chicago T. Padlackis, lietuvis agentas

J. W. ZACHAREWICZ, Notary Public, Real Estate or Insurance.

Examinau juo Abstraktus, ir atlieku kitus visus reikalus Notarizmo pigiai ir atsakanciai. Visą savo darbą gvarantuojū. Elkit pas lietuvių ne pas sveitintautų.

917-33rd St. Tel. Yards 5423.

K. STULGA

Užlaiko visoki tavorą kaip Batus czeverykus ir kitokius verizkus puikius drabužius. Meldžiū nepamirškite mano krautuves, o busite meilingai priimti.

4518 So. Wood St., Chicago.

PONI ONA MILLER

(Pagal vyro Jankauskijene) SENIAUSIA LIETUVISKA AKUSER-KA CHICAGO. Dabar gyvena, 107 Canalport ave. prieszai Ruble St. Telephonas Canal 3619.

J. P. WILKOWSKI F. WILKOWSKI 1838 N. Monticello Av. 125 W. Berlin Phone 281 Irving Park

WILKOWSKI BROS.

Murininkai Visokias informacijas ant kiekvieno darbo suteikia dykal. Ofisas 1838 N. Monticello Ave. CHICAGO

JURGIS PALIJANSKAS

Vienatinis Lietuviškas kalvis, kausto arklus geriause už visus kitus kalvius Chicago. Kas nori idant arklys gerai butų pakauštytas tegul nusi duoda prie Jurgio Palijansko, 3421 S. Center Ave. kampas 34-th St. TELEPHONE YARDS 1327.

V. PALIUKAITIS

LIETUVYS KARPENDERIS. Pranesu visiems lietuviams kad asz talsau visokius namus be skirtumo, popieruoju, malhavoju ir visą darbą atlieku kogeriausiai ir pigiausiai. Meldžiū su reikalais kreiptis pas mane po antr. 8929 Auburn Ave., Kertė 33 Pl.

KAZ. KATUTIS

LIETUVISZKAS GRABORIUS Persaudo kercizins ant pagrabų, veselijų ir tt. 166 W. 18th St. Chicago, Ill.

Phone Yards 709

JUOZAPAS LESIAUSKIS

APTIEKORIUS

Užlaiko naminias ir užrubežnias gyduoles, ir receptus išpildo kežną valandą su dideliu saugumu. Reikale nusiuduokti pas jį, o busite užganedinti. sluniam gyduoles in kitus miestus 3315 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Lietuviai pardavėjai:

P. STEFANAITS No. 117 PAUL PILKIS No. 33 ANNA MILLUS No. 114

Drabužių kainos nuzemintos.

Mes apsvartėm kad nelaukti Kalėdų su iszpardavimu drabužių, nes pastanavijom dabar parduot, ir jaigu kas nori pirtk tegul perka dabar.

Vyriszki siūtai ir overkotai verti \$7.50 \$4.75

Vyriszki pilki overkotai verti \$10.00 \$6.75

Puikys siūtai ir overkotai verti \$20.00 \$14.75

Siūtai ir overkotai verti \$25.00 tik \$19.75

Copyright 1907 by SCHLOSS BROS. & CO. Fine Cloth Makers, Baltimore and New York

Mergaitėm Kotukai.

Mes jums suzėdysim pinigų, jaigu pirskit pas mus mergaicių kotus.

Mergaicių sunkys kotai nuo 6 iki 14 metų tamsios spalvos, gerai padirbti, pilnai verti \$3.00 \$1.75

Mergaicių grynai vilnoniai kotai žalios melinos ir pilkos spalvos, nuo 6 iki 14 metų, pilnai verti \$5.00 \$3.00

Mergaicių grynai vilnoniai puikys kotai puikiai papuošti, nuo 6 iki 14 metų, kurie yra pilnai verti \$7.50 \$5.00

szitam iszpardavime tiktai po.

CHOPIN

Klauskit Chopen 10c. cigary, nes padirbti is geriausia tabako.

JOS. BARTKOWIAK Iszdirbejas 4934 So. Paulina St. Chicago Phone Yards 4154.

R. S. Ivaszkevicz

Pirmutinis lietuviszkas iszdirbejas visokiu mineralizsku gerymų, kaip: GINGER ALE, PAFSO, SALSERIO IR OBUOLINES SAIDES. 1645 W. 46th. St. Art Ashland Ave CHICAGO, ILL.

NAUJAS GYVANTES BITTER TONIC TOTONOL

Geriausias gerymas nuo visokių ligų kaip tai: del Dispepsijos, Negromulavi mo, Konstipacijos, Billausness ir tt. TOTONOL DRUG CO. 22 nd ir Sacramento Ave. Chicago, Ill

JONAS MAZEIKO

Pirmiausias agentas ir notarijuzasas del visokių reikalų ir rodos davejas visose provose. Mes iszprovojom kogeriausia arba greitai suteikom. Kas norėtumėte pirtk namus arba farmą, tai mes pakoliuam pinigų pigiause JONAS MAZEIKO 130 Canalport Av., Tel. Canal 683

Lietuviškas Saliunas

P. JAUŠKIZIO Oi vyreli alus, o stiklai multi niszki, geriausias vynos dektinė ruginė o cigarai tai net isz pacios turkijos kaip rukai tai net dumai kvepla. 2334 SO. LEAVITT ST. kerte 23rd Pl. Phone Canal 1924

George J. McFadden

ATTORNEY AT LAW, 1409 Title and Trnst Bldg. 100 Washington St. Telephone Central 5076. Chicago.

PRANEŠIMAS!

Pranesu visiems savo draugams ir pažįstamiems, o podraug visiems lietuviams ant Bridgeport ir apielinkę, kad atidarau naują krianczizską szapą, kur slavu ant orderio visokius vyriszkus drabužius pagal naujausią tūadą, talpę czystinu, prosinu, kvarbuoju ir talsau vyriszkas ir moteriszkas drapanas. Jai gu katram isz gerbiamų tautiecių prireiktų kokio nors drabužio, meldžiū atsilankyti pas mane, o asz pasistengiau kiekvieną visame užganedinti.

ANT. RUZGAILA, 948-33rd St. Chicago, Ill.

Dubeltavos markės DYKAI per visą szitą savaitę.

Vyriszki Czeverykai.

Vyriszki puikys czeverykai, padirbti isz puikios skuros su militariszkom arba paprastom kurkom pilnai verti \$3 subatoj po \$1.95

Vyriszki žieminiai czeverykai, padirbti isz puikios skuros, visokio didumo, pilnai verti \$3.50 szitam iszpardavime tiktai po \$2.45

Vyriszki puikys ant szniurų arba guzikų czeverykai visokio didumo verti \$2.50 szitam iszpardavime \$1.69

Moteriszki czeverykai padirbti isz puikios skuros verti \$3.00 tiktai po \$1.98

Pecziai.

Puikys kukniniai pecziai, subudavoti isz puikaus materijolo, turi naujausius intaisymus, visokio didumo, gerai kepatins, szitam iszpardavime tiktai po \$17.50

Apszildymui pecziai kaip ant paveikslielo tiktai po \$4.80

White Eagle Brewing Company

Vienatinis Lenkiškas Bravoras

KONTROLIUOJAMAS LENKIŠKAIS SALIUNISTAIS

1703-1715 SO. ASHLAND AVE., Netoli 18tos gat.

White Eagle Bravoras isdirba taip gerą alų, kaip kokis nors seniausias bravoras pasaulyj. Kiekvienas lenkas arba lietuvis norėdamas uždėti saliuu, tegul pirmiausia atsiaukia prie White Eagle Bravoro, o persitiks, kad patarnavimas yra širdingas ir patarimai teisingi. Perdėtiniai White Eagle Bravoro apreiške visnomeni, kad tame Bravoro galima gauti alus bakose tam ticia vlytas ir tam ticia pataisytas su visokiais budais pagerinančiais sveikatą, sudrutina nusilpusius, pagelbsti viduriams sumalt. Tas alus yra žinomas po vardu

"WHITE EAGLE SPECIAL BREW."

VISADA REIKALAUKIT TO ALAUS.

Su pagarba

L. RUTKOWSKI, Prez.

J. A. PELKA, Sekr.

S. WLEKLINSKI, Vice-prez.

S. BELINSKI, Kaslerius.

DIREKTORIAI:

J. F. BALCER,

B. L. MACIEJEWSKI,

P. NIEDZWIECKI,

H. NOWAK,

J. CICHOCKI,

J. KOLBUSZ.

LIETUVIAI ISZDIRBEJAI

Geriausių Havanos ir Domestic Cigarų

WHITE ROSE CLUB

SABOTSKIS IR LETUKAS 4614 So. Wood St. Chicago, Ill.

THE FALCON CIGAR FACT.

Po vardu SAKALAS Cigarų Fabrikas J. A. NUTAU SAV. — iszdirba geriausias —

HAVANOS CIGARUS

1601 W. 47th St. CHICAGO. Tel. Yards 1735.

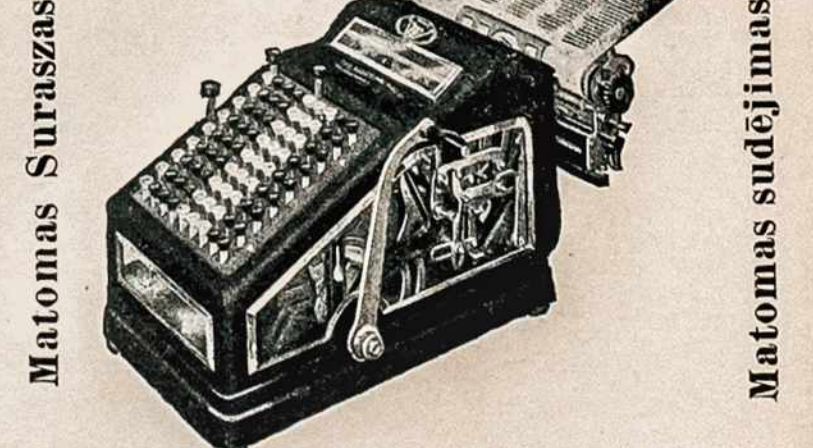
The Star Cigar Mfg. Co.

F. KRISZCZIOKAITIS Pirmutinis Cigarų dirbejas ir pardavėjas Chicago ir apielinkę. Parduoda lietuviszkus cigarus Vytauto ir Gedimino. 298 E. 14th St. Chicago Heights, Ill.

GERIAUSIAS HOTELIS

ANT BRIDGEPORTO. Jaigu esi nuliudęs tai ateik pas RUGI IR LIEKI

O tai mes tamsta palinksiminsime, nes mes turime geriausia deginę, o cigarai yra importuoti net isz pacios Havanos, mes turime didelę Halę kaip del mitygų ar Veselių Su pagarba, RUGIS IR LIEKIS.

Viskas matoma

Wales Matoma Sudėjimo ir surasz Maszina

THE ADDER MACHINE CO.

Wilkes-Barre, Pennsylvania.

SAXE & HOGLE, WESTERN DISTRIBUTORS

161 State St., Chicago. Phone Randolph 2644

DR. A. L. GRAICZUNAS

Pasekmingai gydau visokias ligas vyrų, moterų ir vaikų, neaplenku ir paslaptingų. Atisaukiantiems is kitur suteikiu sąžiningus patarimus per laiskus.

3312 So. Halsted St., Chicago, Ill.